

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžiama kas Pėntynėia
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Suvienyose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystėse \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tevyne“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 49

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

New York, N. Y. Gruodžio (December) 7, 1923.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XIV

Įvairios Žinios

TYRINĖS VOKIETIJOS IŠGALES.

Pagaliau alijantai sutiko paskirti komisiją ištyrimui Vokietijos išgaliu mokėti kontribucijoms. Kontribucijos komisija nuskirs dvi ekspertų komisijas, kurios ištyrines piniginių krizių ir kapitalo eksportą Prancijos premiero Poincare nustatytomis sąlygomis. Priduota planas ir Jung. Valst. valdžiai, skiriant vietas komisijose ir Amerikos atstovams, tačiau Amerikos valdžia atsisakė dalyvauti tuose apybotuose tyrimėjimuose, kuriais nieko realaus nebus galima pasiekti.

SUDARYTA NAUJAS VOKIETIJOS KABINETAS.

Pagaliau Vokietijos kabineta sudaryti pavyko klerikalų lyderiui Dr. Wilhelm Marx, kaip kancelieriui. Kabinetas sudarytas neva kolicinis iš klerikalų, demokratų ir liaudies partijų, socialistams pasidėjus laikis neutraliai. Šitame naujam kabinete pasilikio didžiūna senųjų ministrų ir net pats buvęs kanceleris Stresemann paėmė Užsienio Reikalų ministerio portfelį. Vienok šis kabinetas yra socialistų malonėje ir kuomet tik socialistai panorės, tai privers jį atsistatdyinti.

Vėliausios žinios praneša, kad daugumoje Vokietijos miestų apsirėškė atpigimas pragyvenimo kainų ir prasi-dėjo aktyviau funkcionuoti biznis. Šis netikėtas apsirėškimas suteikia vokiečiams energijos ir vilties kovoti su gyvenimo sunkenybėmis.

ŽUVO 600 ŽMONIŲ ITALIJOJE.

Pranešama iš Bergamo, Italijos, kad netoli nuo čionai įvyko didelė katastrofa, kuomet truko išmuryta siena Gleno ežero. Šiame potvinyje žuvo 600 žmonių, vanduo nunešė 3 kaimus ir užsėmė apie 50 ketvirtainių mylių plotą. Italijos valdžia ir net Vatikanas skubina su pagalba nelaimės ištiktams žmonėms.

NAUJA REVOLIUCIJA MEKSIKOJE.

Guerrero valstijoje sukilo prieš centralę valdžią federalie kariuomenė su jos gen. Romulo Figueroa priešakyje. Pirmiausiai sukilusi kariuomenė pašalino iš vietos valstijos gubernatorių Neri, kuris buvęs peržengęs vi sas valstijos teises. Sukilėlių vadas gen. Figueroa pra nešęs prezidentui Oregon, kad šis sukilimas nėra prieš federalę valdžią, o vien tik prieš gubernatorių Neri. Vienok Meksikos sostinėje šitas sukilimas laikomas politiniu aktu, nes sukilęs generalas yra artimu draugu Adolfo de la Huertos, kuris kandidatuoja į Meksikos prezidento urėdą.

APKALTINTAS INDIANOS GUBERNATORIUS.

Marion pavieto „grand jury“ išnešė lapkr. 30 d. aštuonis apkaltinimus prieš Indiana valstijos gubernatorių Warren T. McCray, kuris kaltinamas net 192 prasižengimuose. Šis gubernatorius yra kaltinamas suntačiuose prasižengimuose, k. t.: išieikovimas valstijos pinigų, vagystės, klastavimas dokumentų, prigavytės, me lagingi pranešimai apie finansinę padėtį ir tt. Tuo tarpu gubernatorių pastatytas po 25,000 dol. kaucija ligi teismo.

20,000 NETIKRŲ DAKTARŲ.

Pradėjus kovą prieš netikrus daktarus Connecticut valstijoje, tuomi susidomėjo ir kitos valstijos ir rengiasi daryti panašius tyrimėjimus. Ta kampanija pasiekė ir New Yorko valstiją. Autoritetingi šaltiniai tikrina, kad tokių netikrų daktarų visose Jung. Valst. yra apie 20,000, kurie neturi teisės praktikuoti medicinos, nes neturi tam atitinkamo mokslo ir prisirengimo.

MEDŽIOTOJŲ AUKOS.

Valdžios šaltinių žiniomis, šių metų medžioklės sezono laiku tik vienoje New Yorko valstijoje ligi lapkr. 10 d. 20 medžiotojų ant vietos nušauta ir 77 sužeisti. Šitos nelaimės įvykusios vien delto, kad medžiotojai šaudė ir bėgančius žvėrelius miškuose ir tankiai peršau-na net savo draugus, kurie pasislėpė miške tykoja žvėrelį nušauti.

CIGARETŲ RUKYMAS DIDĖJA.

Amerikoje cigaretų rukymas labai plečiasi. 1905 m. surukyta trys su puse bilionai cigaretų, kuomet šiais metais surukytų cigaretų skaitlinė pasieks viršaus 50 bilionų cigaretų. Per tą laiką Jung. Valst. gyventojai padidėjo truputį viršaus 10%, o cigaretų rukymas padidėjo net 1,400%. Šiais metais kiekvienam vyrui, moterei ir vaikui, gyvenantiems Jung. Valst. pareina po 500 surukytų cigaretų, arba kiekvienam Amerikos gyventojui išpuola po 7 svarus tabako šiemet surukytų cigaretų. Už cigaretes išleista apie vienas bilionas, 600 mil. dol. O kur dar pyp kardinai ir cigarų rukojojai? Vadinasi, Amerikoje tabako išdirbystė užima labai žymią vietą industrijoje.

SUGAVO PAŠTO VAGILIUS.

Valdžios detektyvai susekė du svarbiu pašto vagiliu, kurie per daugelį metų apvaginėjo pašto apdraustus siuntinius. Tais vagiliais

yra persiuntimo laiškų į gelžkelių stotis raštininkas Weigand ir gelžkelių pašto tarnybos prižiūrėtojas Gorski. Sakoma, jie apvogę paš-tą ant daugelio tukstančių dolerių.

SUSIRINKO JUNG. VALST. KONGRESAS.

Gruodžio 3 d. pradėjo savo posėdžius 68-tas Jung. Valst. Kongreso susirinkimas. Dabartinė Kongreso abiejų rumų sudėtis yra labai idomi, nes nė viena partija neturi apsoluotės didžiūmos balsų, o tuo patim kartu taip vadinama „radikalė grupė“, kuriai vadovauja senatorius La Follette, sudaro abiejuose rumuose gana balsų, kad jų rankose pasiliktu nulemiančioji jėga. Vienok ta grupė paskelbė savo programą, kuriam vargu ras galimybės bent kuri partija pritari. Šita Kongreso sudėtimi labai susirupinę politikieriai.

RUSIJA SKUBIAI EKSPORTUOJA JAVUS.

Pranešama iš Rygos, kad Rusijos valdžia, visiškai nekreipdama dėmesio į atsišaukimus pagalbos iš įvairių Rusijos dalių, kuriose jėvai neužderėjo ir gyventojams grumtoja badas, skubina eksportuoti javus užsienin. Ligi šiol išvežta užsienin šimtai tukstančių tonų javų ir dabar į Latviją atvežama kasdien po 2,000 tonų, o į Estiją — po 1,500 tonų javų.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Prancijoje arklienos valgymas didėja. Šiais metais pranezai suvalgė apie 120,000 arklių, kurių apie 20,000 importuota iš Anglijos.

— Benton, Ill., vienoje didžiausioje angliakasykloje ištiko eksplozija, kuri užmušė 2 darbininku ir 13 sužeidė, iš kurių 6 sužeisti sunkiai ir manoma, kad mirs.

— Ateina gandy iš Vokietijos, kad buvęs Vokietijos kronprieas, kuris neseniai grįžo Vokietijon, buk pareiškęs, kad Vokietijos respubliką galima nušluoti vienu rankos užsimojimu.

— Latvijos valdžia sulaukė Rusijai siunčiamas iš Vokietijos kariškus aeroplanus, kuriuos Lietuva praleidusi kaipo paprastas prarus ir visai nepastebėjusi, kad tai buvo vežiama karo medžiaga.

— Vokietijos valdžia sustabdžiusi pagalbą okupuoto Vokietijos teritorijai, kuri seniaus buvo teikiama gyventojams, vedantiems pasyvas besipriešinimo kovą.

— Anglijos parlamento 615 vietų įvairios partijos nominavo 1,393 kandidatus.

— Londoną pasiekusios žinios, kad Vokietija slap-tai ginkluojasi, visiškai nepaisydama Versalės taikos

sutarties uždraudimo tai daryti.

— Pereitų rinkimų kampanijai New Yorko valstijojej tik viena republikonų partija išleidusi \$104.205.

— Kongresmanas Dyer, kuris yra reprezentantų bu-to juridinės komisijos nariu, turi prirengęs Kongresui apsparstyti bilių — pataisą blaivybės įstatymui, kad būtų legalizuotas išdirbimas 2.75% alaus ir vyno.

LIETUVOS ŽINIOS

A. SMETONA PALIUOSUOTAS IŠ KALĖJIMO.

Kaunas, lapkr. 17 d. (Mūsų koresp.). — Kai jau Amerikos lietuviams yra žinoma, kad prof. Voldemaras išvartytas koncentracijos stovyklon, o p. A. Smetona nubautas 2,000 litų už patalpinią „Vair“ 6 num. nepalankaus valdžiai prof. Voldemaro straipsnio. Atsisakius p. Smetonai užmokėti pabaudą, jis lapkr. 11 d. pasodintas dviem mėnesiam kalėti.

Vienok tuojaus Lietuvos Universiteto studentų grupės iniciatyva pradėta rinkti aukos p. Smetonos išliuosavimui iš kalėjimo. Ir štai lapkr. 15 d. įnešta Valstybės išdan p. Smetonai uždėtoji pabaudos suma 2,000 litų ir tą pat dieną komendantų įsakymu jįsai paliuosnotas iš kalėjimo.

Šitas pažangiečių vadų suareštavimas ir nubaudimas sukėlė Lietuvoje nemažą sensaciją. Daug kas pasipiktino tokiu valdžios pasielgimu, bet daug kas ir džiaugiasi, kad klerikalų šeimos išdykė vaikais sudrausti. Buvo pasklidę Kaune gandy, kad ir kun. Tumas suareštuotas, už sukėlimą nekulturiško triukšmo Valstybiniam Teatre laike vaidinimo, kuomet jo bendrus nubaudė. Vienok faktas yra faktas, kad kun. Tumas traukiamas atsakomybėn delei to savo išsišokimo ir byla jau perduota teismui.

ANGLIJA SUTEIKĖ PASKOLĄ LIETUVAI.

Kaunas, lapkr. 17 d. (Mūsų koresp.). — Ištikrų šaltinių sužinojau, kad Anglija sutiko duoti Lietuvai paskolą vieną milioną svarų sterlingų 20 metų, mokant po 3% i metus už paskolą. Ši paskola užtraukta geležinkeliu medžiagai pirkti Anglijoje. Sakoma jau atvyksta į Lietuvą Anglijos inžinierius apžiūrėti kokios medžiagos reikalinga Lietuvos geležinkeliams. Eina kalbų, kad bus įkurta Anglijos-Lietuvos susiartinimo drautuos Vokietijos teritorijai, kuri seniaus buvo teikiama gyventojams, vedantiems pasyvas besipriešinimo kovą.

— Anglijos parlamento 615 vietų įvairios partijos nominavo 1,393 kandidatus. — Londoną pasiekusios žinios, kad Vokietija slap-tai ginkluojasi, visiškai nepaisydama Versalės taikos

LIETUVOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS.

Eltos pranešimu, Vyriausios Gyventojų surašinėjimo komisijos patvirtintais daviniais Lietuvoje viso surašyta 2,011,173 gyventojai. Jų 962,765 vyrai ir 1,048,408 moterys. Sulig tautybe skirstomi taip: lietuvių — 1,696,158, žydų — 153,332, lenkų — 64,105, rusų — 48,392, vokiečių — 23,973, latvių — 14,318, kitų — 4,656. Svetimšalių Lietuvoje yra 6,239. Taigi Lietuvoje tikri lietuviai sudaro 84.34%, o kitataučiai 15.66%. Į šiuos skaičius neįeina Klaipėdos kraštas su 150,000 gyventojų ir okupuotas Vilniaus kraštas, kuriam sulig lenkų paskutiniiais daviniais yra 1,777,500 gyventojų.

LIETUVOS KVOTA BAIGIASI.

Lietuvos metinė imigracijos kvota į Jung. Valst. yra 2,629. Mėnesinė kvota — 526. Nuo liepos 1 d. iki spalio 31 d. Lietuvos imigrantų į Jung. Valst. įvažiuo 1,968. Nuo lapkr. 1 iki 15 d. — 491 imigrantas. Lietuvos kvota galės būti išbaigta gruodžio mėnesyje. Amerikos konsulas Lietuvoje jau dabar neduoda vizų tiems, kurie nori atkelti į Jung. Valst. šiais metais.

Iš Lietuvos Laikraščiu

Diplomatinės permainos.

Mūsų atstovybėse užsienyje įvyko šios permainos. P. P. Klimas, buvęs Užsieninių Reik. Vice-ministeris, paskirtas Nepaprastuoju Lietuvos atstovu ir Igalio-tuoju Ministeriu Italijoje prie Kvirinalo. P. K. Bi-zauskas, buvęs atstovas prie Šventojo Sosto Romoje, paskirtas Lietuvos atstovu Amerikai. P. V. Čarneckis, buvęs Lietuvos atstovu Amerikoje, paskirtas — atstovu Anglijai. Lietuvos Atstovybės Vokietijoje pirmasai sekretorius p. Gerdvainis perkeltas pirmuoju sekretoriumi į Lietuvos atstovybę Prancuzijoje. P. H. Rabinovičius, buvęs pirmuoju sekretoriumi Liet. Atstovybėje Anglijoje į Kauną atkeltas. Kas bus paskirtas į vakuojančią prie Šventojo Sosto vietą, tuo tarpu nežinoma.

Kratų kratos.

Sąryšy su paskutiniu streiku Vilniuje vyresnybė darė daug kratų ir suėmi-nų. Atkakliausia ir ilgiau-

Vilniaus Lietuvių Balsas

VILNIAUS LIETUVIŲ ATSTOVYBĖS IR SVARBESNIŲ JŲ DRAUGIŲ ATVIRAS LAISKAS AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Sesers ir Broliai Amerikiečiai! Pastaruoju laiku Vilniaus ir Vilniaus krašto lietuvių vargai plačiai buvo aprašyti spaudoje. Tikimės, kad mūsų varginga padėtis gerai visiems yra žinoma ir todėl apie tai nebeminėme.

Į lenkų viešpatavimą yra patekusi trečdalis lietuvių tautos ir kaip tik ta jos dalis, kuri yra blogiausiai materialiai apurpinta, kuri daugiausia nukentėjo nuo karo ir nuo įvairių šio krašto valdonų. Vilniaus prieglaudose daugiausia yra našlaičių. Vilniaus krašte mažiausia šviesos, daugiausia tokio jaunimo, kuris trokšta mokslo, bet neturi lėšų tam mokslui įgyti. Tą tai visuomenę atstovaudami, mes jos vardu turime pilną moralę teisę priminti visiems liavieams lietuviams jų pareigą ir prašyti Jūsų moralės ir materialės paramos.

Tik tokia tauta yra kulturinga ir stipri, kuri neužmiršta savo nuskriaustųjų brolių. Ne užmirš mūsų ir kultūrinis pasaulis, jeigu matys, kad visi lietuviai, kaip vienas žmogus stovi už mus. Visi mūsų reikalavimai tuomet turės būti tenkinami, mūsų padėtis sustiprės.

Amerikiečiai lietuviai labai daug yra aukoję bendriems lietuvių reikalams, iš tų šaltinių ir mes gaudavom lėšų, už ką Jums širdingai tariame ačiū, bet tie šaltiniai jau greit gali iš-

sia krata padaryta „Darbininkų Namuose“, profesinių sąjungų buveinėj. „Slovo“ pranešimu, esą rasta užgintos literatūros, kareivių šautuvus, šovinių.

Gražia krumplius.

Vilniaus Komitetas Bulgarių ekskursijai priimtą neuzganėdintas, kad ekskursijos viešėjimas kainavęs 72.394.900 lenkų markių. Prie tokios pinigų stokos tokia suma esanti labai didelė ir skaudi.

Vėl ir vėl prašo paskolos.

Vilniaus miesto burmistras išvažiuo Varšavon vėl prašyti paskolos, nes magistrato kasa esanti visai tuščia. Vilties gauti paskolą jis mažai turiš, nes ir Lenkijos iždas tuščias.

TELŠIŲ ŠAULIŲ KOVOS SU LENKAIS.

Jeigu į kokį nors orzanizaciją įsimeta parazitų, tai žinokis... labai privargsti kol tinkamą „dizinfekciją“ neprasilenkiančią įstatymus padarysi. Telšiai... et tie Telšiai! Juk tai „kultūros“ centras! Tai retenybė — tai Lietuvos žvaigždė! Dar keletas metų jie Kauną pralenks. Štai jų mokyklos: „Saulės“ Gimnazija, Žemaičių Seminarija, Žydų „Javnes“ Gimnazija, Žydų Rabinų Seminarija. Štai visi

semti. Kreipėmės tiesioginiai Jus išdėstydami mūsų reikalus, bet ne daug atbalsio tesulaukėme. Remia mus pavieniai asmenys ir kaikiuros organizacijos, nematyt tačiau paramos iš plačiųjų Amerikos lietuvių organizacijų ir plačiosios visuomenės. Esate laisvi, galėjot sulyg pažūrų išsiskirstyti į partijas, bet ir skyrium galite Vilniečius remti, nereikalaudami iš mūsų tokio išsiskirstymo, nes čia pati lietuviybė yra dideliame pavojuje, tą lietuviybę suvieny-tom jėgom mes giname ir beabejo apginsime, jeigu visi laisvieji lietuviai moraliai ir materialiai mus remis.

Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto Pirminin. (—) D-ras D. Alseika, Iždininkas. (—) Kun. K. Čibiras, Sekretoras. (—) St. Kairiukštis. Lietuvių Mokslo Draugijos ir Draugijos Nukentėjusiems del Karo Šelpti Centro Komiteto Pirmininkas

(—) D-ras J. Basanavičius. Svetimo Draugijos „Rytas“ Pirmininkas

(—) Kun. Prof. P. Kraujalis. „Žiburėlio“ ir „Agronomų“ Draugijų Prieglaudų Globėjas

(—) Konst. Stašys. Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto antrašas: Poland. Wilno. Dominikanska 12 m. 23 (parašyt vardą ir parašę kurio nors virš pasirašiusiųjū).

P. S. Atsišaukimas pasiūtas visiems Amerikos lietuvių laikraščiams. Negavusieji prasome atsispausdyti. Vilnius, 1923 m. lapkričio m. 2 d.

neikėtai „iš nakties“ atsi-randa Telšiuose dvi gimnazijos suaugusiems. Štai žydai iš Kauno perkelia aukštuo-sius rabinų kursus — o štai dar lenkų gimnazija...

Klausimas: kiek Telšiuose gyventojų? Atsakymas — 8-9 tukstančiai, iš kurių, rodos, pusė žydų. Čia lenkų visai nėra. Yra tik tokių išgamų, nuskurusių, nublukusių, — tikrų švilpukų. Visi jie per paskutines tris savaites susitraukė, išsislapstė, nutilo... Mat pradėjo sparčiai prieš juos veikti Šaulių grupė ir vilkti dienos švieson nekties paukščių darbus, darbelius... Leidžiama organas „Telšių Žinios“ ir priedas „Telšių Plumpis, kurie be „ceremonijų“ karėją teisybę į akis staeiai pasako.

Šauliams prisena žymiai su lenkais susiremti, nes jų čia pilna, net ir Valdžios įstaigos. Gieda jie savo gaida, garbina vištą, šoka mazurką. Pats centras gali buti skaitomas lenkų gimnazija ir dar keletas prijauvančių. Jie visokiais būdais stengiasi pakenkt mūsų tautos kilimui ir mūsų valstybės augimui. Šauliai pasiryžę iki paskučiausio kovoti: leidžia laikraštį, steigia skaityklą, knygyną, kuria orkestrą, sporto komandas ir kt. kultūros ir apsaugos dalykėlius.

Telšių Šaulys.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostipomis. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugražinimui.

KOMENDANTŲ VIEŠPATAVIMAS LIETUVOJE.

Iš telpančių šiame „Tėvynės“ num. dokumentų ir iš tilpusio praeitam num. mūsų bendradarbio aprašymo pažangiečių vadų areštavimo ir nubaudimo istorijos, skaitytojas gali lengvai padaryti tinkamų išvadų, kokis troškus gyvenimas yra Lietuvoje, kuomet tenai vieš pataujia komendantai. Šitas komendantų viešpatavimas Lietuvoje pasilaiko delei bereikalingai laikomo karo stovio. Jau „Tėvynėje“ buvo rašyta apie bereikalingumą palaikyti net ligi šiol karo stovį ir buvo nurodyta, kad tas daroma vien tuo tikslu, kad šiandieniniams Lietuvos valdonams būtų galima lengviau ir prieinamiau persekioti savo politinius priešus. Ir šitas pažangiečių vadų — p. p. Voldemaro ir Smetonos, areštavimas kuonaiškiausiai tas musų išvadas patvirtina.

Jei nebutų karo stovio, tai komendantas negalėtų šitaip pasielgti su laikraščininkais vien dėlto, kad jų vienas parašė, o kitas patalpino laikraštini nepalankų valdžiai straipsnių. Tuomet reiktų juos patraukti teisman ir kad kokios prof. Voldemaras dar gali pakisti valdžiai prieš akis faktus, parėmimui savo straipsnyje padarytų priekaištų. O dabar komendantas vienu plunksnos pabrėžimu pasakė, kad „nutariau taip ir taip nubausti“ ir į pusę valandos, be jokio tardymo, be jokių pasiaiškinių iš apkaltintųjų pusės komendantoto nutarimas išpildytas! Vadinasi, ir greita, ir pigu, ir saugu.

Ir štai be jokio teismo, be tardymo, be pasiaiškinių iš apkaltintųjų pusės viešpatis komendantas pirmąjį Lietuvos prezidentą A. Smetoną įkšo kalėjimam, o pirmąjį Lietuvos ministrų pirmininką prof. Voldemarą išsiuntė į koncentracijos stovyklą. Su stovėjusiais priešaky Lietuvos valstybės besikurimo metu žmonėmis pasielgta kaip su didžiausiais Lietuvos respublikos priešais vien dėlto, kad jie „Varpo“ 6 num. patiekė straipsni, įtariantį valdžią besigretinime prie Lenkijos. O tuo patim kartu tikriems Lietuvos priešams — lenkams-dvarininkams, kurie vedė Varšavos legionus Lietuvą pavergti, suteikiama kuodidžiausia protekcija ir gražinami čielybėje jų dvarai, kuomet jie grįžta Lietuvon. Kuomi tad galima pateisinti šitokis valdžios pasielgimas?

Pagaliam, šitokis komendantoto pasielgimas su laikraščininkais kai kartas patvirtina prof. Voldemaro

straipsnio tikrinimus, nes jei valdžios sąžinė būtų ramiai tais klausimais, tai ji neįsakytų savo komendantai šitokių žygių griebtis vien už išpausdinimą straipsnelio laikraštyje. Dabar išvada pati savaimi pasidarė, kad Lietuvos valdonams yra labai nemalonu, kuomet kas nors paskelbia viešai jų tikruosius planus, todėl griebiasi žiauriausių represijų jų žmonių burnoms užtaupyti.

Šitas pastabas padarome ne tikslu užtariauti pažangiu lyderius, kurie priguli tai pačiai klerikalų šeimynai, tik kartais nepripažįsta jų diktatorius ir išnečia viešumon jų planus. Mums čionai norėjosi pastebėti vien tas faktas, koks

PERŽVALGA

„Dar vienas dokumentas.—„Liet. Ukininkas“ per spausdina iš „Socialdemokrato“ dar vieną dokumentą iš kunigiško Liet. Žemės ūkio ministerio Krupavičiaus darbuotės. Šiomet Miškų Departamentas, Ž. U. ir V. T. ministeriui kun. Krupavičiui patvirtinus, išleido naują parėdymą, kad malkos bus išduodamos tik bažnyčioms, klebonijoms, vargonininkams ir zakristijonams taksos kaina, t. y. valdžios nustatyta žemesne kaina. Klebonams ir filialistams išduodama nuo 40 iki 25 erdm. metams, o vargonininkams ir zakristijonams iki 12 erdm. Ligi ne užėjo ministeriui kun. Krupavičius buvo duodama malkų ta pačia kaina ir valstybės tarnautojams po 12 erdm. į metus. Tą dokumentą „Liet. Ukin.“ baigia sekamai:

„Tai reiškia, kad dabar valstybės tarnautojai, norėdami gauti malkų, turės jų pirktis iš varžytinių arba liuosa rinkos kaina. Takso kaina jiems malkų nebėra. Bet užtai jų gaus klebonai (ne 12, kaip tarnautojai gaudavo, bet iki 40 erdm. metams), vargonininkai ir zakristijonai. Tokia p. Krupavičiaus politika!“ Vadinasi, speciales privilegijas Lietuvoje turi netik kunigai, bet net ir visoki špitolininkai — jų tarnai. Štai ką reiškia valstybės su bažnyčią sujungimas ir toje valstybėje kunigų ministravimas. Lietuvoj gera gyventi tik kunigams ir visokiems špitolininkams.

„Lietuvoje „areštuojamos“ net antspaudos. — „Liet. Žinios“ paduoda sekamą žinią: „Kauno Miesto Muzėjų buvo dvi, turbut, nuo antspauduotų vagonų nukirptos ant storos popieros leku uždėtos antspaudos. Viena, rodos, Lietuvos Respublikos Atstovybės, o kita — Rusijos Tarybų Valdžios. Matomai, tu antspaudų aukotojas norėjo busimom kartom parodyti, kaip ėjo 1921 m. susisiekimas tarp Lietuvos ir Maskvos. Bet kam tai atėjo galvon prie antspaudų pridėti prierašai — vienoj: „Puryckis. Sacharinas“, kitoj — „Puryckis. Kokainas ir Sacharinas“. Parašai, matomai, kokio tai gudragalvio pridėti ir jų tikrai prie vagonų nebuvo. „Dabar spalį 30 d. milicija

troškus gyvenimas yra Lietuvoje delei palaikomo ten bereikalingo karo stovio. Ir jei viešpačiai komendantai šitaip elgiasi su klerikalų šeimynai prigulinčiais žmonėmis, su buvusiu Lietuvos prezidentu ir ministeriu pirmininku, tai ko galima laukti iš tų ponų komendantų, kuomet jiems pasitaiko progos sučiupti griežtai priešingų klerikalams pažiurių žmones?

Komendantų viešpatavimas Lietuvai tik pražūti reingia, nes yra aišku kiekvienam blaivai protaujantiam žmogui, kad karo stoviu Lietuvos valdonai vien pridengia savo slaptuosius planus: galinga, katalikiška ir Romai ištikima valstybė nuo jurių iki jurių!

tas antspaudas su parašais iš muzėjų pasidėmė. Vadinasi, kun. Puričko šmugelio dalyviams ir užtarijams šitokis teisingas antspaudų užvardijimas akis svilino, todėl atsiuntė miliciją „suareštuoti“ tas „bedieviškas“ antspaudas, kad jos daugiau negalėtų šiam „griešnam“ pasauliui skelbti apie „dvasiško tėvelio“ šmugelį.

„Atsakom taisy pačiais argumentais. — Kuomet vienas „Laisvės“ redaktorių, pasislėpęs po slapyvardžiu, apšmeižė ir net inkriminavo „Tėvynės“ redaktorių ir kuomet buvo nuo jo pareikalauta faktiškų įrodymų, net geras dovanas užtai siuliant, tai jisai atsakė: „Tas jau parodo, kad patalkiau ir akį“. Ir visais įrodymais.

„Bet štai neseniai paskelbėme „Tėvynėje“ tulo lunatiko juodrankišką laišką, kuriomai grąšinama net jėga pašalinti „Tėvynės“ redaktorių iš vietos, jei jis savavalia iš tos vietos nepasitrauks. Nors to laiško mes neprimetėm jokiems asmenims ar srovėms, vienok tas pats „Laisvės“ redaktorių (mes jį pažįstame iš jo gramozdiško rašybos stiliaus) atsiliepė į tą laišką ir savo paprastu būdu šmeižia ir inkriminuoja „Tėvynės“ redaktorių ir kitus žmones, kad buk tas padaryta kokios tai „mašinos“ su žinia paties „Tėvynės“ redaktoriaus, kad padarius Vitaitį „mušelininku“.

Šitaip kalbėti gali tik „Laisvės“ redaktoriai, kuomet jiems reikalinga nukreipti visuomenės dėmę į kitą punktą, kad ji nepastebėtų tikrojo kaltininko. Bet einant „Laisvės“ redaktorių logika ir vaduojanties jų argumentais, tai mes irgi pataikėme „Laisvės“ redaktoriams į akį! Ir dar pataikėme labai skaudžiai, nes tie čionai sulošė rolę ano anekdotu, kur sakoma, kad sušukus: „Vagie kepurė dego!“ ir vagis čiupt už kepurės. Jei „Laisvės“ redaktoriai randa galimybės šaukti, kad jie „pataikė į akį Vitaitiui“, kuomet Vitaitis jų įvardintas, apšmeižtas ir inkriminuotas pareikalavo faktų, tai jiems šimtą nuosimėčių geriau pataikytą į akį, kuomet jie atsiliepė

juodrankių laišką, visai neįsakydami tų juodrankių užtariaudami tų juodrankių šaikos darbus ir kaltindami, šmeiždami ir inkriminuodami nekaltus žmones.

Beabejonės „Laisvės“ redaktoriams bus nesmagu, kuomet mes jų pačių argumentus atsukame prieš juos. Bet einant jų logikos numintu keliu kitokios išvados padaryti negalima.

„Laikraštinių žinios. — Neseniai „Naujų žinios“ pasielbė, kad sustoja ėjęs „Telegramas“. Kiek vėliau „Vienybė“ pranešė, kad ji gavusi pranešimą nuo buvusio „Telegramo“ leidėjų,

Apie Lietuvos Ekonominę Padėtį

Šiomis dienomis Lietuvių Informacijų Biuras Londone, teikias žinių apie ekonominę Lietuvos padėtį anglų spaudai ir įvairioms organizacijoms, išleido pranešimą apie dabartinę Lietuvos ekonominio ir finansinio gyvenimo padėtį, su kuria ir Amerikos lietuviams reikalinga apsipažinti.

Lietuvos Biudžetas 1924 metams.

Lietuvos Seimui jau pateiktas yra apsvarstyti valstybės biudžetas 1924 metams. Biudžeto suma siekia 201.357.163 litų, t. y. arčiau pusė milijono litų daugiau, negu buvo 1923 m. biudžete.

Paprastosios valstybės išlaidos siekia 173.469.861 litą, t. y. apie pusešimto milijono mažiau, negu buvo 1923 m. budžete. Iš kitos gi pusės nepaprastosios išlaidos numatomos yra beveik dvigubai didesnės už peritųjų metų išlaidas (1923 m. buvo 14.653.849 litai, 1924 m. numatoma 27.867.392 litai). Didžiausioji tų išlaidų dalis skiriama atmokėjimui skolų, nuosimėčių ir tt. už užsieniuse gautas paskolas, pirkimui medžiagos ir mašinių naujiems gelžkeiliams Lietuvoje tiesti. Sekančiais metais tiems reikalingams skirama 23 milijonai litų.

Paprastąsias valstybės išlaidas visiškai padengia paprastosios pajamos, t. y. išlaidų numatoma yra 161.589.909 litai, gi pajamų — 173.469.861 litų. Vyriausio išlaidų pozicija yra sąryšyje su gelžkeilių statymu (24.474.324 litai); po to seka žemės reformos išlaidos 5.000.000 litų; paskui musimas savo metalinių pinigų — 4.400.000 litų; nuosimėčiai už valstybės skolas — 4.000.000 litų.

Reikia pastebėti žymų sumažėjimą išlaidų kariuomenei. Pavyzdžiui, šiais metais Krašto Apsaugos Ministerijai buvo skiriama 38% viso valstybės biudžeto, gi sekantiems metams skiriama tik 26%, arba, kitaip sakant, normalė procentai. Iš kitos gi pusės vidujiniam šalies gyvenimui sutvarkyti skiriama žymiai daugiau. Štai, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos išlaidos, sąryšyje su įvedimu spirito monopo-

li, padidės ant 6.8% ligi 12.2%; Susisiekimo Ministerijos išlaidos,—ant 2.3%; Vidaus Reikalų Ministerijos — ant 2%; Žemės ūkio — ant 1.5% ir tt.

Kas liečia atskiras pajamų pozicijas, tai ir jos pasikeičia geroj pusėn. Pirmučiausia, pavyzdžiui, sumažinama kirtimas girių, — šiais metais miško iškirsta už 21.000.000 litų, sekančiais gi metais tebus už 13.000.000 litų.

Iš naujų pajamų šaltinių svarbią vietą turės užinti spirito monopolis ir išleidimas metalinių pinigų. Iš to matyti, kad vidujinis jau nos respublikos susitvarkymas žymiai pažengė pirmyn ir geryn.

Žemiaus paduodosios lėtelės duos gero supratimo apie atnašingą biudžeto nuosimtinį padidėjimą ar sumažėjimą išlaidose ir pajamuose už 1924 m.

Table with 2 columns: Išlaidos (Expenses) and Nuosimčiai (Receipts) for 1923 and 1924. Rows include Resp. Prezidentas, Seimas, Minist. Kabinetas, Vid. Reik. Ministerija, Finansų Ministerija, Žem. Ūkio Ministerija, Švietimo Ministerija, Teisingumo Ministerija, Susisiekimo Ministerija, Užs. Reikalų Ministerija, Krašto Apsaug. Minist., Žydų Reikalų Minist., Baltųjų Reik. Minist., Valstybės Kontrolė, Vidaus Reikalų Ministerijos išlaidos padidėjo, nes prie Ministerijos dabar bus prijungta Žvalgyba ir Gelžkeilių Žandarmerija, kurios pirma buvo Krašto Apsaugos Ministerijos žinioje; prašalinus karo stovį, Vidaus Reikalų Ministerijos darbų sritis bus daug platesnė.

Table with 2 columns: Išlaidos (Expenses) and Nuosimčiai (Receipts) for 1923 and 1924. Rows include Resp. Prezidentas, Seimas, Minist. Kabinetas, Vid. Reik. Ministerija, Finansų Ministerija, Žem. Ūkio Ministerija, Švietimo Ministerija, Teisingumo Ministerija, Susisiekimo Ministerija, Užs. Reikalų Ministerija, Krašto Apsaug. Minist., Žydų Reikalų Minist., Baltųjų Reik. Minist., Valstybės Kontrolė, Vidaus Reikalų Ministerijos išlaidos padidėjo, nes prie Ministerijos dabar bus prijungta Žvalgyba ir Gelžkeilių Žandarmerija, kurios pirma buvo Krašto Apsaugos Ministerijos žinioje; prašalinus karo stovį, Vidaus Reikalų Ministerijos darbų sritis bus daug platesnė.

Atnašingas nuosimtis pajamų, numatomų biudžete, bus toks:

Table with 2 columns: Nuosimčiai (Receipts) for 1923 and 1924. Rows include Seimo Raštinė, Min. Kabinetas, Vidaus Reik. Ministerija, Finansų Ministerija, Žemės Ūkio Ministerija, Švietimo Ministerija, Teisingumo Ministerija, Susisiekimo Ministerija, Užs. Reikalų Ministerija, Krašto Apsaugos Minist.

Iš to, kas pasakyta, matoma, kad kaikiurių ministerijų pajamos numatomos mažesnės, — 1923 metų prityrimas parodo, kad pajamos turi būti remiamos patikrintais daviniais. Tiktai Susisiekimo Ministerijoje numatoma didesnės pajamos, nes pereitųjų metų prityrimas

parodė, kad apskaitliavimai buvo perdaug konservatyvūs.

Tarp stambesniųjų užnamų ateinantiems metams reikia suminėti sekantieji: Statymas gelžkelio Šiaurės-Telšiai-Kretinga, 16.000.000 litų.

Įvedimas spirito monopolio — 10.000.000 litų.

Įgijimas knygyno ir mokslo įmonių Universitetui — 8.000.000 litų.

Taisyimas kelių — 3.000.000 litų.

Finansų Ministerijos namų pastatyti — 2.000.000 litų.

Išleidimas metalinių pinigų — 2.000.000 litų.

Paskolos kariams — 2.563.000 litų.

Pašalpos naujakuriams — 1.500.000 litų.

Pailginimas telefono linijų — 1.595.000 litų.

Išteigimas uosto žuklaviui — 2.048.928 litai.

Valstybės skoloms mokėti — 1.000.060 litų.

Valstybės skolų nuosimčiams mokėti — 2.829.500 litų.

Susisiekimo Ministerijos inventoriui įgyti — 2.700.400 litų.

Susisiekimo Ministerijos naujiems darbams (stotims taisyti ir tt.) — 3.000.000 litų.

V. K. Bačkauskas.

Karo Stovio Lietuvoje Dokumentai.

Kad „Tėvynės“ skaitytojams būtų aišku, ką reiškia karo stovis Lietuvoje, čionai perspausdiname mūsų bendradarbio J. Č. prisijungus p. p. Voldemaro ir Smetonos areštavimo ir nutiesimo dokumentus. Iš šitų dokumentų gerb. skaitytojas pamatys, kokia neaprybota galia Lietuvos viešpačiai yra karo komendantai.

NUTARIMAS Nr. 3099. Nuorašas.

1923 metų lapkričio mėn. 3 dieną aš, Kauno Miesto ir Apskrities Karo Komendantas Majoras Vladas Brazuolevičius, sekdamas Prof. Voldemaro Augustino darbus visuomenės tvarkos ir rimties žvilgsniu ir įžiūrėjęs, kad prof. Voldemaras viešai skelbia savo erzinantį visuomenę ir kelentį nepasitikėjimą Vyriausybe nusistatymą, kas yra matoma ir iš laikraščio „Vairas“ 6 Nr., patalpinto straipsnio „Katrui keliu“.

Nutariau.

einant Ip. Valst. Aps. įst. 8 § 1 p. Prof. Voldemarą Augustiną, kurio pasilikimas Kaune yra pavojingas visuomenės tvarkai, patalpinti koncentracijos stovyklon (Drausmės batalijone) vienam mėnesiui ir mėnesiui praėjus palikti Prof. Voldemarą Varniuose be teisės grįžti Kaunan visam karo stovio metui.

Šis nutarimas vykdomas į 24 valandas.

Nuorašus šio nutarimo pasiųsti Kr. Apsaugos Ministeriui per Vietin. Kar. Brigados Vadą, sulig Yp. V. Ap. Įst. 17 §.

(A. V.) Majoras Komendantas

(—) Brazuolevičius.

1923 m. lapkričio mėn. 4 dieną pas mane, prof. Augustiną Voldemarą, atvyko 6:20 val. iš ryto mano butan leit. Kostas Rudaitis lydimas vyresniojo puskarininko Jono Ragelio ir radęs visus namus sumigusius, reikalavo tuoj pamatyti mane. Tarnaitė Zavišaitė pradžino mane,

ir atvykęs užsimetus paltą raudon valgomajame kambary karriškį, vienas leitenantas, kuris pasisakė esąs gavęs iš Kauno Miesto Komendanto įsakymą ma ne tuoj areštuoti ir išsivesti su savimi. Savo žodžiams patvirtinti jis parodė raštu Komendanto įsakymą. Paklausus man, kaip jis gali tokiu įsakymu atimti iš manęs laisvę ir dar neatlikus nei vienos iš įstatymų garantijų, leit. Rudaitis pasakė turįs komendanto nutarimą, bet negalįs jo man įteikti nepasiklausęs Komendanto. Atsiklausęs telefonu Komendanto jis įteikė man nutarimo nuorašą Nr. 3099, kur sužinojau, kad esmi ištrejamiams koncentracijos stovyklon už mano straipsni „Vaire“ Nr. 6 „Katrui keliu“.

Pareiškus man, kad nutarime pasakytą, jogei jis turi būti įvykintas per 24 val., taigi aš protestuoju prieš jo įvykinimą per pusvalandį ir pasilikiu teisę reikalauti atlyginimo visų nuostolių. Prailginimo negavau. Man pareiškęs, kad aš turiu teisę apse apskusti ir pasiskusti Vyriausiam Karo Vadui ir todėl prašau man leisti pakalbėti su juo telefonu. Atsakymas buvo, kad aš negaliu kalbėti su niekuo, toks esąs įsakymas.

Prašius man laiko sutvarkyti mano reikalus buvo pareikšta, kad prieš 9 val. aš busias išvežtas ir nebusias duotnei minutės.

Pareikalavimas, kad prie artu būtų ludininkas, irgi bu atmetas.

(—) Prof. A. Voldemaras.

Aš leit. Kostas Rudaitis aš kau pas pil. profes. Volde 6 val. 20 min. lapkričio 4 d. 1. met. pirmiausiai įėjau vienas, tik paskui įėjo V. P. Ragai Pareiškiu atvykimo tikslą. daviau laiko sutvarkyti savo reikalus iki 8 v. 30 min. lapkr. 4 d. Telefonu kalbėti nelaidau. Lūdininkų be Ragelio nieko daugiau nebuvo. Prieš apskundimą neprieštaravo, bet, skambinti tuojau kariuomenės Vadui nelaidau.

(—) Leit. Rudaitis.

NUTARIMAS Nr. 3100. Nuorašas.

1923 metų lapkričio mėn. 3 dieną aš, Kauno Miesto ir Karo Komendantas Majoras Vladas Brazuolevičius, peržiūrėjęs laikraštyje „Vairas“ iš 8. m. spalį mėn. 25 dienos Nr. 6 straipsni „Katrui keliu“.

Nutariau.

Einant Ypat. Vilstyb. Apsaug. Įst. 12 § ir mano skelbimu iš 1921 metų spalį mėn. 11 dienos minėto laikraščio redaktorių pil. A. Smetoną, už melagingų ir visuomenę erzinančių žinių platinimą, nubausti administratyviu būdu dviem tukstančiais (2.000) litų, arba dviem mėnesiais arešto.

Šis nutarimas vykdomas į 3 dienas nuo jo paskelbimo dienos.

Nuorašas šio nutarimo pasiųsti Kauno Miesto Milicijos Vadui del išpildymo ir paskelbimo ir Kr. Apsaugos Min. per Viet. Kar. Brigados Vadą sulig Ypat. Valst. Apsaug. Įst. 17 §.

(A. V.) Majoras Komendantas

(—) Brazuolevičius.

Zmogaus amžis kaip šešėlis.

Rupečių galas — tai grabas.

Daugiausiai kalba tie žmonės, kurie sakosi, kad neturi ką sakyti.

Pyrago beieškodamas ir duonelę prarasi.

Nekurie žmonės daugiausiai prigauna save, kuomet jie man, jog prigaudinėja kitus.

Lietuvos Byla Anglijos Parlamente

(V. K. R.)

(Tąsa)

Pulkininkas Wedgwood: Tas klausimas yra ant Rašo. Ar Vyriausybė rėmė Tautų Lygą šituo klausimu?

Mr. Harmsworth: Nemanau, kad šis klausimas (čia) iškyla.

27 d. kovo (pustl. 930. „Vilnia“ Oral Answers).

31. Lordas R. Cecil paklausė Ministrų pirmininko, kokiame dabar yra padėty Lenkijos ir Lietuvos ginčas dėl Vilniaus; ir ar gauta koks nors atsakymas iš tų Vaistybių į Lygos Tarybos rezoliuciją iš 13 d. sausio?

Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorius (Mr. Cecil Harmsworth): Unijos aktas, Lenkijos Vyriausybės parašytas, turi klausą Vilniaus Statutui sudaryti, 22 d. kovo gavo parašus 12-kos Vilniaus atstovų, kurie ligšiol tam priešinosi. Manoma, jog tai yra lygu tam, kad Vilniaus Seimas priėmė aktą, kurs kaip spėjama, bus ratifikuotas. Atsakymas į antrąjį klausimo dalį yra teigiamas, ir abi pusės atsakė. Nurodau mano Prakilnijam Draugui į Tautų Lygos dokumento tuo reikalu kopiją.

Lordas R. Cecil: Ar Vilniaus Seimas, kurs, kaip sakoma, užgyrė sumanymą, buvo Lenkų Vyriausybės prikimštas (packed)?

Mr. Harmsworth: Manau kad faktai yra gerai žinomi. Nenobiliau kalbėti apie juos.

31 d. liepos (pustl. 1022. „Lithuania“ Written Answers).

Pulkininkas Wedgwood paklausė Ministrų Pirmininko, ar Jungtinėms Amerikos Valstybėms pripažinus Lietuvą de jure ir de facto Didžioji Britanija padarys taip pat?

Mr. Harmsworth: Tarpininkaujant Ambasadorių Konferencijai, Lietuvos Vyriausybė pra-nečia yra, Aliantų Valstybės yra pasirengusios pripažinti Lietuvą de jure su sąlyga, kad Lietuvos Vyriausybė, iš savo pusės, priima Versalės Sutarties stipuliacijas dėl plaukiojimo Nemunu.

1923 m.

26 d. vasario (pustl. 1522; „Lithuania and Poland“ Oral Answers).

17. Majoras Sir Archibald Sinclair paklausė Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorių, ar, aktyvaudoje ginkluotų susirėmimų tarp Lenkijos ir Lietuvos ir to, kad abi pusės atsišaukė į Tautų Lygą, Jo Didenybės Vyriausybė padarė reikalingus žygius, kad į visa tai įsikištų Lyga?

Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorius (Mr. Ronald McNeil): Jo Didenybės Vyriausybė patarė abiem pusėm nuolaidumo (moderation) ir yra vilties, kad tolimesnių susirėmimų bus išvengta. Pačiai Lygai reikia spręsti, koki darytini yra žingsniai sąryšyje su nukreiptu į ją atsišaukimu.

Sir A. Sinclair: Ar nereikia kuriai Valstybių paduoti iniciativą, kad panaudotų Lygos aparatą?

Mr. McNeil: Ne šitai iškyla iš šio klausimo. Faktas yra, kad Lietuvos Vyriausybė jau atsišaukė. Šitokiose sąlygose ne daug tebutų naudoti panaudojime Lygos aparatą.

Kapitonas Berkeley: Ar ketinama sušaukti Lygos Taryba šituo klausimu, ar gal Lenkija reikalavo tokio susirinkimo?

Mr. McNeil: Ne, nėra, kaip aš jau minėjau, yra vilties, kad visos sunkenybės jau baigiasi.

22. Viskontas Curzon paklau-

sė Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorių, ar teisybė, kad lietuviai suareštavo Britų militarij atcheche Lenkijoje, ir, jei taip, tai ar Jo Didenybės Vyriausybė darys skubinus žygius, kad jis būtų tuojau paliuosutas ir kad nustačius bausnės tiems kas yra už tai atsakomas?

Mr. McNeil: Britų militaris attache Lenkijoje neseniai buvo lietuvių suimtas, bet jau yra paliuosutas. Jo Didenybės Vyriausybė pareikalavo iš Lietuvos Vyriausybės pilnų paaiškinimų ir atsiprašymo už šį atsitikimą.

Pulkininkas Wedgwood: Ar ne teisybė tame, kad Generalas Carton de Wiart, drauge su dviem lenkais karininkais atėjo į Lietuvos teritoriją?

Mr. McNeil: Nemanau, kad visa tai yra taip.

Viskontas Curzon: Ar yra koki priekštasis, del kurios šis garbininkas karininkas neturėtų ateiti į Lietuvos teritoriją?

Pulkininkas Wedgwood: Su dviem lenkais karininkais!

Sir H. Brittain: Jis galėtų nueiti net į Newcastle-under-Lyme.

7 d. kovo (pustl. 461 „British Military Attache, Lithuania Arrest“ Oral Answers).

8. Kapitonas Viskontas Curzon paklausė Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorių, ar Jo Didenybės Vyriausybė yra gavusi atsiprašymą ir išsiaiškinimą už suėmimą Britų militario attache Lenkijai?

Mr. McNeil: Lietuvos atstovas čia savo Vyriausybės vardu įteikė Jo Didenybės Vyriausybei formalj atsiprašymą už suėmimą ir blogą elgėsi su Britų militariu attache Lenkijai ir pareiškė, kad pilnas paaiškinimas seka.

8 d. kovo (pustl. 709 „Memel“ Oral Answers).

49. Mr. Trevelyan paklausė Ministrų Pirmininko: ar Rusijos Valdžia įteikė notą Britų, Prancūzų ir Italų valdžioms, su protestu prieš nuosprendį Klaipėdos klausime, neatsiklausus Rusų valdžios; delko Rusų valdžios nebuvo atsiklausta; ir ar, matant Rusiją turint didesnius interesus Klaipėdoje, kaip uoste, negu Britai, Prancūzai arba Italai, bus daromi reikalingi žygiai, kad gaus Rusų sutikimą, turint omenyje galutinį šito klausimo išsprendimą.

Ministrų Pirmininkas: Atsakymas į pirmąjį šio klausimo dalį yra teigiamas. Teisė nuspręsti Klaipėdos likimą priklausau išimtinai Aliantų Valstybėms, einant Versalės Sutarties gale. Klaipėda niekad nebuvo Rusijos dalis, ir pastaroji nepasirašo ant Versalės Sutarties, ir Sovietų Valdžia, tokiu budu, neturi locus standi dabar daugiau, negu pirma, šitos teritorijos likimo klausime.

12 d. kovo (pustl. 1017. „Memel“ Oral Answers).

30. Mr. Trevelyan paklausė Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorių, ar teisybė, kad sąlygose Klaipėdos klausime, kurias Lietuvos Vyriausybė patiekiavo Britų, Prancūzų ir kitos Vakarų Vyriausybės, yra pasiulyta įkurti ten tarptautinė administracija; ar teisybė, kad Lenkija yra pakviesta dalyvauti, bet Rusija nėra pakviesta; ir delko Rusija buvo apenktas, matant, kad Rusijos interesai yra taip jau dideli ar didesni už kitų kraštų interesus?

Mr. McNeil: Atsakymas į pirmąjį šio klausimo dalį yra neigiamas. Kas liečia likusias

„Lenkijos sienas, nenurodytas

„Sutartyje, vėliaus nustatys Vyriausieji Aliantai ir Sąjungininkės Valstybės“

Mr. Morel: Ar nemalonės gerb. Ponas pasakyti Butui, koks yra tikrasis Ambasadorių Konferencijos statusas? Ar tai yra Aukščiausiosios Tarybos sąsą? Koki yra jungė tarp Tarybos ir Konferencijos?

Mr. McNeil: Ambasadorių Konferencija, aiškus dalykas, atstovauja Vyriausybes, kurios davė jiems galę, ir šitame atsitiktine nuosprendž darė Aliantų ir Sąjungininkų Valstybės (Allied and Associated Powers), kurios veikia per Ambasadorius, susirinkusius, patogumo delei, Paryžiuje.

Kapitonas Berkeley: Ar ne teisybė yra, kad visi Lenkijos su Lietuva santykiai, apimanti Vilniaus klausimą, buvo kiek laiko prieš tai pavesti Tautų Lygos Tarybai išspręsti, ir ar Tautų Lygos Taryba buvo susirinkusi, arba ar turėjo kokią nors progą pareikšti savo nuomonę apie šitą Ambasadorių Konferencijos nuosprendį? (Daugiau bus).

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. Strimaitis.

JĮ TAVE PAIMS.

Kas nedirba mielas vaike, Tam ir duonos duot nereikia.

Mes kiekvienas žinom, kad gyvenimas, o ypačiai vargo žmonėms, nėra pilnas smagumų, vicnok mes tą gyvenimą bandome praleisti geriausiai kaip suprantame, kad būtų smagesnis. Daug kartų užsidraudžiame sau gryniausius faktus prisiminti, kad ir taip nesmagaus gyvenimo vagą nesudrumstus. Bet del permamos rašomas šis straipsnis su nesmagumu, nes daugeliui iš mus reikalinga priminti, kaip mes esame silpni, protiškai nesubrendę ir įkalbėjimais, laukimais kokių geresnių, laimingesnių laikų prisiraartinant, apgaudinėjant save nuo pradžios iki galui savo amžiaus. Ne vienas, bet tukstančiai iš mus, ypačiai jaunuomenei, reik priminti vieną nors nesmagų, bet teisingai prilyginimą: „Jei jauhosė dienosė šoki, tai senatvės sulaukęs dirbsi“.

Man prisimena viena pasakėčia. Štai ji:

Vieną šaltą rudens rytą saulei patekėjus, žiogas atsišildęs savo sparnus bandė padaryti paprastą virpėjimą, kad išdavu-tų patį balsą, kaip ir pavasary, kuomet tupėdamas lankoje tarpe raudonųjų dobilų grieždavo savo dainą, bet kad buvo susalęs ir begalo išalkęs, tai negalėjo jokio balso išduoti ir verkė sukniubęs ant žemės. Netikėtai pamatė skruzdę smarkiai bebėgančią. Surinko visas spēkas, pakėlė galvą aukštyn ir pradėjo melsti skruzdės susimylėjimo.

„Mieloji prietelkėle, ar nesuimylėtum ant manęs pavargusio, ar nesiteiktum man nors truputėlį maisto?“

Skruzdė staptelėjo ant valandėlės ir išskausė žiogo prašymo. Kuomet jis užbaigė, skruzdė jo užklauso:

„O ką, mielasai, veikia per visą mielą vasarėlę, kad dabar aukomis nori savo gyvybę palaikyti?“

„Dainavau“, žiogas atsakė.

„A! dainavai... Tai dabar lai tave maitina tie, kuriems tu dainavai; aš dirbau ir taupinau sau, o ne kitiems.“

Žiogas, išgirdęs priekaišiojamą jam, šoko prie skruzdės, norėdamas jai atkeršyti, bet kad kojos nuo šalčio buvo sustingusios, tai tik styptelėjo augštyr ir vėl sukniubo ant plikos žemės. Skruzdė matydama žiogo nelaimę ir pasikėsiniimą jai atkeršyti, atsiliepė sarkastiškai:

„Ah, per vasarą dainavai, o dabar šoki! Na, šok, šok, o šalna tave vistiek paims“ ir greitai nubėgo į savo iškastas tvirtoves.

Iš šios pasakėčios mūsų jaunimas turėtų pasimokinti, o ypačiai ta dalis jaunimo, kuri leidžia savo dienas gyvenimo lankose tarp žydinčių dobilų ir gėrisi, didžiuojasi savo gražia išveiza; dainuoja, šoka ir, kas dar blogiaus, kaziruoja, per naktis trunkosi, o realio darbo nesirupina atlikti, kas jam duotų paramą ateityje, sulaukus senatvės, kuomet visi sąnariai sustingsta, jėgos išsisemia. Drageis jaunimo, jei sunaudotų tą brangų laiką mokslui, ar bent skaitymui gerų knygų, tas jiems suteiktų ateityje neapsakomą naudą. Delto pareiga kiekvieno mus stengtis taip gyventi, kad sulaukus senatvės nereiktų išmaldomis gyventi, prašyti pagalbos nuo silpnesnių už save, kad jie neturėtų progos mus paklausti: „Ką veikia, kuomet jaunas buvai?“, kad nepasakytų „šok, šok! o tave mirtis visviena ankščiau ar vėliau paims“.

Linksmis ir laimingais jausimėis tik tuomet, kai sulaukę senatvės ir pažvelgę į praeitį nematysime klaidų, tokių klaidų, už kurias turėtumėm krimstis. Tiesa, nėra žmogaus kuris nepadarė klaidų, nes tik tas klaidų išvengia, kuris negyvena, bet stengkimės iš klaidų semti pamokas; jei kartą padarome klaidą, vengkim, kad antru kartu tos pačios klaidos nepadarytume. Kas padarė klaidą to nenujausdamas, tam ir teismuose mažesnė bausmė skiria, bet kas daro tą pačią klaidą pakartotinau, tai jau neklaida, bet įprotis.

Jaunų dienų gyvenimo periodas nėra visai trumpas, todėl ir klaidoms atitaisyti yra užtektinai laiko. Jei visus jaunųjų dienų gyvenimas bus išmargintas vienomis klaidomis, tai nebus klaida, bet įprotis. Todėl sągokimės blogo įpročio, ar kitaip galime susilaukti anos pasakėčios žiogo likimo.

19 d. kovo (pustl. 2068. „Peace Treaties“ „Memel“ „Vilnia“ Oral Answers).

26. Mr. Trevelyan paklausė Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorių, ar teisybė, kad Ambasadorių Konferencija nusprendė atiduoti Klaipėdą Lietuvai?

Mr. McNeil: Ambasadorių Konferencija nusprendė, kad Klaipėda turi būti pavesta Lietuvai tam tikromis sąlygomis.

27. Mr. Trevelyan paklausė Valstybės Užsienių Reikalų po-Sekretorių, ar Ambasadorių Konferencija nusprendė atiduoti Lenkijai Vilnių, ir kokią galę Ambasadorių Konferencija turi daryti nuosprendį?

Mr. McNeil: Atsakymas į pirmąjį šio klausimo dalį yra teigiamas. Ambasadorių Konferencijai galę daryti tokius nuosprendžius pripažįsta 87-tas Versalės Sutarties paragrafas, kurs numato, kad —

„Lenkijos sienas, nenurodytas

Vienas iš Septyniadsėšimt

(Istorinė apysakėlė).

Parašė *Bolševikų Pulkininkas.*

(Pabaiga).

Bet užtai kirviai, ragotinės, jietys ir lankai buvo tiesiog su žemaičių ir aukštaičių kunais suaugę. Tik totoriai pasiėmė kur lengvesnius ir trumpesnius kardus.

Nuo juros kariuomenės pasuko talyn į vakarus ir su ugnimi bei kardu perėję teritoriją dabartinio Karaliaučiaus, Istenburgo, Stalupėnų ir dingo vėl miškuose. Kodel čia buvo nueita — niekas nežinojo. Paskui pamažėl, pamažėl, turėdami ilgus poilsius ir gandydami arklius visi atsidadė ant didelės upės kranto.

— Vaje, tai Nemunas! — visi sušuko ir šokę į vandenį atsirado kitoj šios upės pusėj.

Čia visi pasijuto namie ir tas, kas pergyventa kelios dienos atgal — sapnu atrodė. Pas kunigaikštį atvyko pasiuntiniai iš Trakų ir Kauno. Visi įdomavo kur dabar kryževiai ir pasirodė, kad jie netikėtai išgirdė, kad kunigaikštis jų žemėje naikina ir su žeme lygina pilis ir miestus net apie Karaliaučių, tad visi išmarmėjo atgal, kur ištikro rado tik griuvėsius!.

Vos sutemo kaip visa kariuomenė buvo pasukta į girią ir kasžin kur vėl tapo nuvesta. Daugelis murnėjo, kam šunkeliais keliauti, kuomet yra geri keliai, bet seni kunigaikščio kariagos jau žinojo ką reiškia šis manevras ir taip garsiai išgarsintas kelionės tikslas.

Jojo visą naktį, o dieną stovėjo miške išilgai upelio ir išlėjos. Vos sutemo kaip sustaugė vilkas ir vėl subraškėjo miškas patukstančiais arklų kanopų. Kunigaikštis apsuptas keliais drutais kapočiais jojo prišaky, tai žiūrėjo šale pasilikęs kaip jo vyras išrodo ir ar dar ilgai galima bus taip keliauti. Rytą perplaukė Nevėžį tokioj vietoj kur jokio žmogaus pėdsakio nebuvo ir čia apsisutojo dienai. Stebėtinus buvo apsiirėškimas: kas tik buvo sučiuptas einas ar važiuojas, ar miške žvėriuką betykas — namo nebuvo paleistas ir visi turėjo su kunigaikščiu eiti. Tokių „belaisvių“ artį šimtas sekė, varomas kariautojų užpakaly.

Prieš vakarą miško keliais vėl visa kariuomenė pasijudino ir vidumakty atsirado ant Dubysos kurią nieškodami brastos tiesiai perplaukė ir pasilėpė miške.

Vos arkliai pasilėpė ir žmonės užkandė, kaip vėl subraškėjo šakos ir lyg gaujos laukinių žvėrių medžiojioj vejamoms, smuko ir nyko miško tankumyne. Rytą vėl visi sustojo dideliam šile, arkliai buvo paleisti ganyklon, kiti rado sau maistą prie kugių seno šieno, dar praeitą vasarą nušienauto.

Atėjo gurguolė, atvežė maisto ir pašaro. Arkliai ir žmonės išlėjos dvi dieni. Kunigaikštis vaikščiojo tarpe kariagų ir šnekino visus. Žemaičiai savo gudrakalbyste kunigaikštį juokino. O kunigaikščio taipgi gaudras buta — jis jau iš veido žinojo kokius apylinkės žmonės ir jų tarne juos šnekino ir džiugino. Broliai Draudvilas ir Margutis, užšnekinti kunigaikščio, pasisakė, kad jiedu kariauja už tėvą Butvilą ir kad tėvas kunigaikštį sveikinas...

Kurgi kunigaikštis Butvilo nežinos, — jis visus savo kariagas pažįsta, o Butvilas juk suvirš dešimt metų pas kunigaikštį kapočių šimtininku buvo!

— Ot tai vyrai į tėvą, ot tai mano žemaičiai, eikit artyn mano mieli noriu jums pasidžiaugti! — ir kunigaikštis Keistutis pabučiavo abudu savo jaunus kariagas.

Visi mylėjo kunigaikštį ir žinojo kol kunigaikštis yra tarpe jų ir Lietuvą valdo, joki priešai jos neįveiks ir tas, kas ant jų žemės pasikėsins: ar tai kryževiai, ar totoriai, ar moruzas — visi bus sumušti ir ilgai jiems nesinorės Lietuvos užpuldinėti.

Aušo rytas, visi jautė, kad šiandien turbut reiks toliau joti užtai visi skubiai valgė tiek, kad iki vakarui nereiktų maisto ieškoti. Ištikro nujautimas išsipildė. Pasigirdo apuoko dejavimas vienoj vietoj, vėliau jis sudejavo daugelyje vietų po visą abazą ir sušokę žmonės ant savo žirgų išėjo toliau. Jau artinasi pietus kaip pami-matė Nemuno mišku apaugę kalnai ir ka-

riuomenė apsupo dideliu pusiauračiu Jurbarką. Paskui zovada susmaugė ratą ir atsidadė prieš tos pilies sienas.

Čia aplink matėsi neseniai buvusios kariuomenės pėdsakai — ištryptos aikštės, šiaudų pridraikyti laukai ir vietos buvusių laužų.

Pilyje buvo palikta stipri įgula, kuri buvo pasiryžusi gintis iki paskutinio. Atkakli kova prasidėjo: kryževiai gynėsi atkakliai ir tik trečiu šturmu kunigaikštis įsilaužė į pilį. Nedaug tepasidavė kryževių ir visi pakraščiai, viduri ir išlauko sienos ir angos buvo pilnos lavonų kryževių, žemaičių ir aukštaičių. Daug iš tos kovos kariagų negrižo namolę, daug liko našių ir tėvų paukavusių savo tėvus, vyrus ir vaikus dievui Kovui. Pilis susilaukė tokio galo kaip ir kitos kryževių pilyš kunigaikščio Keistučio užpultos. Čia buvo sugriauta paskutinė kryževių atrama, su kurios pagalba jie manė pavergti Lietuvą.

Atėjo kryževių pasiuntiniai ir ilgai su kunigaikščiu tarėsi. Kunigaikštis tuo tarpu įsistiprino išilgai rubežiaus ir toliau nėjo. Gi kryževiai jau šiemet negalėjo pamanyti apie naują kampaniją prieš Lietuvą. Jie buvo užimti sugriautų pilių atstatymu ir tik galando ginklus kitiems metams. Dabar davė žodį daugiau Lietuvos nepulti. Pasitikėti jais ilgesniam laikui nebuvo galima ir jei oficialus karas šiemet buti negalėjo, tai įsibriovimas atskirų bandų buvo daugiau kaip užtikrintas, užtaigi palikti rubežį be apsaugos nebuvo galima ir visur buvo paliktos stiprios įgulos.

Kunigaikštis atlikęs savo paprastą kasmetinį žygi grįžo į Trakus, paleisdamas nereikalingą kariuomenę.

Visi keliai buvo pilni begrižtančių kariagų. Grįžo taipgi keturi vyrai Draudvilas, Margutis, Žvilys ir Burneika ir savo numas, bet kaip tikėjosi, taip ir rado: ten kur stovėjo numos, buvo tik likę pelenai.

Draugai persiskyrė žadėdami dabar tankiai susitikti ir broliai Draudvilas su Margučiu parėję miško pelkes ir plynės rado ten savo seną tėvą, sesę Vyją ir motiną Brandutę.

Tėvas iš džiaugsmo, kad sumųs sveiki sugrižo, dingo nendrių tankumyne ir už valandos sugrižo su savo kaimynais. Atgabenta buvo medaus, užsidedę daugiau ugnių ir moterys trinsė gamindamos įvairių žemaitišką valgi. Puota tęsėsi per dieną ir naktį, kur sugrižę vyrai pasakojo savo nuotikius, garbino kunigaikštį, apskinkėjo kovas su kryževiais ir sugriautas pilies. Senis Butvilas girdėdamas pažįstamus vaizdus ir žmones ašarojo, o šuo Azoras matydamas visų džiaugsmą suspėjo visus susėdusius ant žemės pabučiuoti.

Skystėsi visi. Susikrovę savo negausų turta Butvilo šeimyna kraustėsi iš šalos didelės plynės į savo gyvenamą vietą. Čia laukai buvo nedirbti ir viskas žole apaugę. Vėl suskambėjo kirviai, vėl atsistotojo naujoji numą ir žagrė suardė nurimusį lauką. Bet ar ilgam? — niekas pasakyti negalėjo, nes kryževiai buvo tik nubausiti, bet neišnaikinti ir vėl bile dieną galima buvo laukti prajojant trimtininko, šaukiant eiti ginti savo tėvynę.

Taip nurimo Lietuva iš po vienos iš septyniadsėšimt Keistučio karionių. Buvo pergyventas vienas iš septyniadsėšimt kryževių kampanijų į Lietuvą viešpataujant kunigaikščiu Keistučiu ir vienas iš septyniadsėšimt kartų, kuomet kryževiai buvo sumušti ir iš Lietuvos išvyti. Bet tai nebuvo paskutinis karas ir daug kartų vėliau liepsnojo Lietuva ir kaip tam atsakymas — liepsnojo ir griuvo kryževių pilyš. Raudonas ruožas, Romos uždegtas, ilgai dar liepsnojo.

S. L. A. REIKALAI

SLA. KUOPŲ SEKRETORIŲ DOMEI.

Kaip žinote, pereitame S. L. A. Seime buvo nutarta įvesti aukštesnius apsaugos ir pašalpos laipsnius ir tą darbą galutinai apdirbti pavesta SLA. Įstatų Komisijai. Iš Įstatų Komisijos raportu, kuris tilpo „Tėvynėje“ kiek laiko atgal, pasirodo, kad aukštesnių laipsnių negalima įvesti be ateinančio Seimo.

Sulig nurodymų mūsų konstitucijoje, permainos konstitucijoje arba nauji įvedimai tik tuokart gali skaitytis teisėti ir legališki, kuomet tokius įvedimus visuotinas narių balsavimas priima ir užtvirtina pilnai išdirbtoje ir galutinėje formoje Seimas.

Kadangi naujų konstitucijų su aukštesniais laipsniais apsaugos ir pašalpos nebuvo galima atspausdinti del viršminėtos priežasties, o senos konstitucijos jau buvo išsibaigę, tad Pildomoji Taryba savo paskutiniame suvažiavime nutarė atspausdinti nors porą tukstančių senos laidos konstitucijų, kurių užtektų iki ateinančiam Seimui.

Minėtos konstitucijos jau atspausdintos ir bus siunčiamos naujoms kuopoms ir tik toms senoms kuopoms, kurios konstitucijų visai neturi. Šios konstitucijos mažai skiriasi nuo senųjų, todėl būtų geistina, kad tos kuopos, kurios dar turi senų konstitucijų, dabar konstitucijų nereikalauja. Kuopos, kurių visiškai konstitucijų neturi, lai atsišaukia, o netrukus bus prisiūsta.

P. Jurgeliutė, SLA. Sekr.

AR PILDOMO SEIMO PAGEIDAVIMĄ?

Pereitas SLA. Seimas išreiškė pageidavimą, kad SLA. kuopos pasidaruotų Našlių ir Našlių Fondo labui, kad tuomi papildžius šis labai svarbus ir būtinais reikalingas SLA. fondas. Tačiau kiek mes į tai kreipėm atydos ir ką nuveikėm per tą laikotarpį? Nieko! Išskyrus SLA. VII-tą apskritį ir jo kuopas, kurios pasidarbavo kiek išgalėdamos tam reikalui, daugiau beveik niekas nė domės nekrepė į tą Seimo pageidavimą.

Našlių ir Našlių Fondai VII-tas apskritis ir jo kuopos surinko \$500 su viršum, kurie bus ir jau dalis yra pasiūsta į centrą. Tai vienintelis apskritis, kuris išpildė Seimo pageidavimą. Jei visi apskritiai būtų davę po \$500, tai būtų buvę \$10,000. Tai būtų jau milžiniška auka dviejų metų laike. Kam gi yra tie apskritiai, jeigu ne SLA. agitacijai ir įvairių vajų varymui? Ką veikia tie visi SLA. apskritiai?

Taipgi SLA. VII-tas apskr. neužmiršo ir Aukšinio Konkursu. Prie apskričio prigrūdinčios kuopos per tris bertainius pri-rašė 423 naujus narius. Tai yra didelė skaitlinė del vieno apskr. O jei būtų to pasiekę kiti 9 apskritiai ir dar pridėjus pavienes kuopas, mes butumėm turėję jau 5,000 naujų narių, vien šio vajuas metu. O dabar vos, vos siekiame tik per pusę to. Čia yra mūsų apsideidimas!

Mano supratimu, čia yra apskričių valdybų nerangumas, nes apskritiai yra tam suorganizuoti, kad vestų plačią agita-

ciją tarpe kuopų ir narių apskričio rybose, kad pagelbėtų kuopoms išpildyti Seimų, lygiai ir Pildomosios Tarybos nutarimus. O dabar pas mus toli gražu taip nėra. Musų organas „Tėvynė“ užkimštas vien vaidais ir rezoliucijomis, kas neina ant sveikatos SLA. organizacijai. Rašymas panašų rezoliucijų prieš SLA. Pildomąją Tarybą arba prieš organo redaktorių nėra dar jokių naudingų organizacijai darbu. Tą VII-to apskričio valdyba ir prie jo prigrūdinčios kuopos suprato ir todėl garsių rezoliucijų gaminimu neužiemia, o vien dirba naudingą organizacijai darbą.

Taipgi prie darbo SLA. apskritiai ir kuopos, nes dar yra progos ir laiko pasidaruoti SLA. Našlių ir Našlių Fondo naudai — dar yra viršaus 6 mėnesiai ligi sekamam SLA. Seimui. Taipgi dar yra progos pasidaruoti ir Aukšinio Konkursu vajui. Dar turite progos pralenkti VII-tą apskritį.

Tik prie darbo SLA. apskritiai, kuopų valdybos bei visi nariai, o tikrai susilauksime gražių pasekmių.

Jonas J. Nienius, SLA. VII-to apskr. fin. sekr.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

90 kp., Bridgeville, Pa. SLA. 90 kuopa savo susirinkime, laikytame 11 d. lapkričio, 1923 m., nutarė, kad tie nariai, kurie neatsilankys į 90 kp. metinį susirinkimą, bus baudžiami 1 dol. ir bausmę turės užsimokėti su pirmu savo mokesčių mokėjimu.

Metinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 1:30 val. po pietų, Owl's salėj, Bridgeville, Pa. Šiame metiniame susirinkime bus renkama nauja kuopos valdyba 1924 m. ir bus daug svarbių nutarimų. Todėl gerbiame ji 90 kp. nariai ir narės nepamirškite atsilankyti į susirinkimą ir susimildami atsiveskite kiekvienas nors po porą savo pažįstamų prirašyti prie SLA. 90 kp. valdyba:

Pirmininkas — Tamas Gelcis, Sekretorius — Jonas Kazlauskas, Išdininkas — Pranas Meškauskas.

45 kp., Hazleton, Pa. Spalių 29 d. 45 kuopa surengė prakalbas. Kalbėtoju buvo SLA. Vice Prezidentas V. Kamarauskas, kuris kalbėjo Susivienijimo reikalais, aiškindamas delko Susivienijimas yra geriausia pašalpos ir apdraudus lietuvių organizacija Amerikoje. Taipgi prisiminė ir apie S. L. A. Našlių ir Našlių Fondo, ragindamas susirinkusius bulig išgalės paaukoti šitam fondui.

Aukų surinkta \$11.25. Aukavo sekamai: V. Kamarauskas, K. Merkevičius, K. Vilušis, J. Karasinskas ir J. Karasinskas po 1 dol. ir smulkų aukų surinkta \$6.25. Aukos pasiūsta į SLA. Centrą, su pastaba, kad būtų pervestos į SLA. Našlių ir Našlių Fondo.

K. Merkevičius — sekr. P. S. Aukos \$11.25 priimta ir pėrvesta į Našlių ir Našlių Fondo, už kurias vardu SLA. ne laimingųjų narių tariau širdingą ačiū kaip aukotojams, taip ir gerb. 45 kuopai už pasidarbavimą tų aukų surinkime.

P. Jurgeliutė — SLA. Sekr.

133 kp., So. Milwaukee, Wis. Musų 133 kuopa vis šį tą veikia, juda. Savu laiku buvo surengusi pikniką, kuris kuopai davė pelno. Dabar vėl lapkričio 24 d. surengė balių, kuris irgi gerai pavyko. Musų kuopos narių tarpe yra gražus sutikimas ir visi sutartinai dar-

buojasi organizacijos labui. Kuopos susirinkimai esti ramūs ir visi nariai rupinasi organizacijos reikalais. Jei sueinam kur 2 ar 3 kuopos nariai, tai visuomet kalbamės apie padauginimą kuopos nariams ir todėl po truputį kuopa narių skaitliumi stiprėja. Dabar kuopa turi narių 18, o turto kuopos izde turi 120 dol. Dabar po baliui tikimės gauti daugiau narių į kuopą, nes vietos lietuviai Susivienijimui prijaucia.

Praeitame kuopos susirinkime buvo pakeltas klausimas, kodėl musų kuopos korespondentais nerašinėja žinučių iš kuopos darbuotės nors į organą „Tėvynė“. Todėl aš nors ir nebudamas korespondentu pasiryžau nors trumpai šį tą pabrėžti iš musų kuopos darbuotės.

Ne-korespondentas.

245 kp., Newark, N. J. Mėnesinis kuopos susirinkimas įvyko lapkr. 2 d., kuriame nedaug narių dalyvavo ir nieko svarbaus nenuartata. Fin. sekretorius pranešė, kad gautos iš Centro nominacijų blankos, todėl nutarta sekamas kuopos susirinkimas sukviesti atvirutėmis.

Prakalbų rengimo komisija pranešė, kad negali gauti patogi-os svetainės, o prakalbas rengti kur nors nuošaliai neapsimoka, nes negalima tikėtis gerų pasekmių. Todėl prakalbų rengimas atidėtas ant toliaus, kuomet pasitaikys proga nusamdyti atatinamą svetainę.

Taipgi šiame susirinkime prirašė prie kuopos du nauji nariai.

Prie progos norisi pastebėti, kad musų kuopos sekretoriai aptingo, nes per pastaruosius du mėnesius nebuvo matyti organe pagarsinta kuopos susirinkimų. Taip elgdami mes vėl atrpatysim narius nuo lankymosi į susirinkimus.

Kuopos narys.

7 kp., Pittston, Pa. Lapkričio 15 d. SLA. 7-ta kuopa parengė balių SLA. Našlių ir Našlių Fondo naudai. Baliaus nusisekė visais žvilgsniais: komitetas ir visi baliaus darbininkai dirbo velturi ir su pasivėntimiu. Pittstono lietuvių moterys ir lietuviai vyrai šelpėms našlių, ypatingai SLA. nariai, skaitlingai susirindami pilnai atjautė. Nors išlaidos buvo gana didelės, bet po apmokėjimo išlaidų grino pelno našliams atliko \$107.

Už parėmimą SLA. 7-tos kuopos šio prakalbus darbo, atsilankiusiems rėmėjams reikia tarti nuosirdų ačiū!

Vienas iš rengėjų.

55 kp., W. Pullman, Ill. Lapkričio 3 d. įvyko kuopos mėnesinis susirinkimas, į kurį atsilankė gana skaitlingas būrelis narių, kas parodo, kad 55 kp. nariai rupinasi savo organizacijos gerbuviu ir del jos dirba.

Didesnę dalį susirinkimo užėmė prisirengimui prie busimo baliaus ir lošimo, kuris už savaitės turėjo įvykti. Taipgi buvo kiek kalbama ir apie nominacijas Pildomosios Tarybos ir tuomi susirinkimas užsibaigė.

Lapkričio 10 d. buvo rengtasi sulošti komediją „Nenorėjai duonos — valgyk akmenį“, bet atėjus paskirtam laikui, lošėjų nesimato ir susirinkusioji publika lukuriuoja, nežinodama kas atsitiko. Vėliau iš komiteto sužinota, kad vienas iš lošėjų susirgo ir lošimo nebus, o vieton lošimo roslendiečių stygų orkestra išpildys programą.

Truputį palaukus prasideda ir programos. Pirmiausiai orkestra paskambino keletą gabalėlių. Vėliau J. Ivanauskas puikiai sudainavo kelias daineles, visai orkestrai pritariant. P-lė O. Dargiutė taipgi dailiai su-

dainavo keles daineles, o p-lė F. Lukoševičiūtė gardžiai pajuo- rino klausytojus su savo deklamacijomis.

Programas publikai patiko, ką liudija ilgį aplodismentai. Tik-tai gaila, kad publikos neskaity-lingai atsilankė. Kiek teko gir-dėtis, tai daug sutrukdė dabar-tinės ablavos ant smuklių, kur-rias dabar daro prohibijos agen-tai Chicagoje ir jos apylinkėse. Mat tuli manė, kad kuomet už-darinėja smukles, tai neleis nė balių laikyti. Bet tie skaudžiai apsigavo, kurie taip manė. Atsilankiusieji linksminosi iki vė-lam vidurnaktiui ir išreiškė pa-gaidavimą, kad musų kuopa surengtų ir daugiau panašių pa-rengimų. Kuopai turbūt mažai pelno teliks delei neskaitylingo publikos atsilankymo, nes jeigu buvo neperdaugiau, o išlaidos vis tos pačios. Bet tas kuopos darbuotojų nė kiek negaz-dina, nes žino, kad SLA. 55 kuopa turi gana skaitlingą būrį pri-tarėjų ir jie rems jos parengi-mus.

A. Yu—s.

12 kp., Nanticoke, Pa.

Šiuomi prisiunčiu 10 dol., kaip SLA. 12 kuopos auką į Našlių ir Našlių Fondo, kurią meldžiu pervesti į minėtą fondą.

J. Navickas.

P. S. Auka 10 dol. SLA. Našlių ir Našlių Fondui gauta, už kurią vardu SLA. našlių-čių tariau širdingą ačiū gerb. kuopai ir jos darbuotojams.

P. Jurgeliutė — SLA. Sekr.

185 kp., Indiana Harbor, Ind.

Musų kp. gyvuoja ir bujoja, beveik kiekvienam susirinkime yra priimama po didelį būrį naujų narių. Tai vis pasidėkavo-jant musų energingam ir suga-biam organizatoriui gerb. P. Barzdžiui. Taipgi gerb. P. Barzdžiū užima ir kitą svarbią vietą 185 kp., tai fin. raštininko vietą, kurią irgi labai pavyzdinai atlieka. Laike jo raštininkavim-o suspenduotų narių nebuvo nė vieno ir jei kuris užmiršta, kad reikia užsimokėti, tai gerb. raštininkas tuojaus pasiunčia paraginimo laiškėlį, o jei ir tas negelbsti, tai ir ypatingai atsil-lanko svečiuosna. Taipgi finan-sų knygos yra vedama tvarkoj, žodžiu, 185 kp. dar nebuvo turė-jus tokio organizatoriaus ir raš-tininko. Gaila tik, kad SLA. mažai turi tokių darbščių ir energingų darbuotojų, kaip drg. P. Barzdžiū.

Tuo tarpu 185 kp. gyvuoja gerai, narių turi daugiau 100, taipgi ir finansiskai gerai stovi.

Praeitą susirinkimą nutarta su-rengti balių ir agitatyviškas prakalbas. Baliaus jau įvyko 25 d. lapkr. T. Ivanovo svetainėje. Prakalbos įvyks 9 d. gruodžio, 2 val. po pietų irgi T. Ivanovo svetainėje, 2101 Broadway.

Taipgi pereinam kuopos susi-rinkime buvo pakeltas klausimas kaslinį pasidarbavimo del Mariampolės Real. Gimnazijos, kad paaukavus kiek iš izdo ir parinkus daugiau aukų kiek galima. Bet del nekurių narių nežinojimo pilnai šio reikalo svarbos, liko atidėta sekamam susirinkimui galutinai aptarti. Aš nė kiek neabejoju, kad atei-nančiam susirinkime minėtas klausimas bus tinkamai iš-spręstas ir bus paaukota iš iz-dų ir išrinkis komiteta, kuris pa-sistengs daugiau aukų surinkti kokių nors būdu.

Taipgi girdėtis iš didžiūmos narių, kad visi rengiasi prie atei-nančio susirinkimo, kuris įvyks 9 d. gruodžio, 10 val. ryte Kė-tain Hause salėj, nes yra svar-bių reikalų, kaip tai nominavi-tamas Pildomosios Tarybos. Aš nė kiek neabejoju, kad musų kuopa nominuos kompetentiškas ypatus į Pildomąją Tarybą.

Alvienas.

136 kp., Cleveland, Ohio.

SLA. 136 kp. susirinkime lapkr. 7 d., 1923 m., pirmu skai-tymu ir balsavimu nutarė, kad kiekvienas, kuris nedalyvaus kuopos susirinkime, tai už kiek-vieną apleistą susirinkimą tu-rės mokėti kuopos reikalams po penkis centus (yra narių, kurie mano, kad turi būti po dešimt centų mokama), o tie, kurie da-lyvaus susirinkime, tą mėnesį bus paliuosuoti nuo mokėjimo kuopos reikalams duoklių.

Visose kuopose ir draugijose didžiama narių nedalyvauja su-sirinkimuose ir tie nariai, kur-ie dalyvauja, iki šiol mokėdavo lygiai kuopų reikalame duokles, kaip ir tie, kurie nedalyvauja susirinkimuose, todėl tiems na-riams, kurie dalyvauja susirin-kimuose, yra perdidelė skriauda. Man regis, kad turi mokėti nors po penkis centus už kiekvieną apleistą susirinkimą daugiau, negu kad dalyvaujanti nariai moka.

Kuopos tarimas yra padalin-tas trimi balsavimais. Antras balsavimas bus gruodžio mėne-sį ir trečias, arba galutinas bal-savimas bus sausio mėnesį, 1924 m. ir tuomet bus pertvar-kytas kuopos reikalams duoklių mokėjimas.

Jeigu panašus patvarkymas įvyktų kuopose, kad kiekvienas narys turi daugiau mokėti duok-lių kuopos reikalams už kiek-vieną apleistą susirinkimą, tuo-met toks mokesnių apdėjimas paskatintų narius dalyvauti su-sirinkimuose. Nariai, kurie ne-dalyvauja susirinkimuose, yra lygūs išnaudotojams, nes drau-gija arba kuopa galima prily-ginti prie valstybės ir jeigu mes didžiūmėje visai nedalyva- jam susirinkimuose, tai ar mes galime tikėtis bei norėti, kad mūsų žmonės galėtų tinkamai valdyti bei valdytis politinėje valstybėje? Nes jeigu mes ne-galime — nenorime dalyvauti kuopų susirinkimuose, nes kaip yra tikrenybėje, kiekviena musų kuopa yra valdoma mažumos, todėl mažumos valdo didžiūmas, vienok negali nors ir su geriau-siais norais pataikinti tinkamai valdyti tą didžiūmą. Jeigu ka-d nors pabus didžiūma ir pra-dės mokintis valdymosi savęs, bei valdymo kitų, dalyvaušana kuopų susirinkimuose, tik tuo-met galės šiek tiek arčiau prieiti ir prie politinės valstybės tinka-mo valdymo, arba duoti nurody-mus, kaip privalo būti valstybė valdoma.

J. J. Zilis.

60 kp., Grand Rapids, Mich.

Musų kuopoj Aukšinio Kon-kursu darbuotė pasibaigė jau su rugpiučio mėnesiu, nes kuopos organizatorius net į susirinki-mus nesilanko. Rugsėjo, spalio ir lapkr. mėn. organizatoriaus tapo atidėtas, kol aplikantas bus nuodugnai daktaro ištyrinėtas. Taipgi musų kuopos darbuotojai nustoję dirbė Aukšinio Konkursu naudai peranksti ir todėl tenka labai apgailėti tokis apsi-reiškimas, nes juk Pildomoji Ta-ryba skelbia konkursą ir net jį prailgina ne tam, kad musų kuo-pų darbuotojai nedirbtų, bet tam, kad pasidarbavus organiza-cijos labui.

Lapkr. mėn. susirinkime nu-tarta sekamam susirinkime rink-ti kuopos valdybą, todėl linkėti-na, kad kuopos nariai pasis-tengtų išrinkti naują valdybą iš energingų ir darbščių žmonių, kokių musų kuopoje nestinga, nes nuo kuopos valdybos daug priguli ir visos kuopos gyvu-mas ir darbuotės planai.

60 kuopos narys.

PROTOKOLAS

SLA. 10-to apskričio, Wiscon-sin valstijos, 4-to suvažiavimo, įvykusio 16 d. rugsėjo, 1923 m., Shlitzo svetainėje, Kenosha, Wis.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas J. Marcinkevičius 10 valandą ryte, paskirdamas mandatų peržiūrėjimui J. Gebertą ir K. Braževičių.

2. Sutvarkius mandatų komisija iššaukė atstovus, kuriuos atsiuntė šios SLA. kuopos: 212 kuopa, Kenosha, Wis. — 1. K. Braževičius, 2. F. Požilianskis, 3. A. Pakšys, 4. J. Kasputis, 5. J. Metkus, 6. J. Bitvinskis, 7. J. Marcinkevičius, 8. J. Kasparas.

100 kuopa, Racine, Wis. — 9. A. Pašauskas, 10. M. Kasparaitis, 11. S. Mockus.

133 kuopa, So. Milwaukee, Wis. — 12. J. Masilionis, 13. J. Markevičia.

177 kuopa, Milwaukee, Wis. — 14. J. Virbickas, 15. J. Geberlas, 16. V. Valatkevičius.

Viso delegatų su sprendžia-muoju balsu dalyvauja 16.

3. Atsilankiusiems svečiams suteikiama patariamasis balsas.

4. Priimtas dienotvarkis.

5. Darenkama valdyba: pir-mininko pagalbininku išrinkta J. Gebertas, o raštininkas apsi-ėmė vienas atlikti visą darbą.

6. Perskaitytas protokolas pereinoto suvažiavimo ir priimtas su pataisymu, turėjo būti pažy-mėta kiek buvo laikams popie-ro atspausdinta ir kiek užmo-kėta. Taipgi atspausdinta 500 la-pų popieris ir 500 konvertų ir užmokėta \$8.00.

7. Pikniko rengimo komisijos raportas: Komisija praneša, kad iš pereinoto pikniko liko gryno pelno \$70.03. Raportas priimtas.

8. Įstatų komisija raportuoja, kad įstatai yra pagaminti. Raportas priimtas.

9. Agitacijos komisija praneša, kad buvo nuvažiavus į She-boygan, Wis., ir atrado lietuvių, bet naujos kuopos negalėjo sut-verti. Taippat ir Port Washingtone yra lietuvių, bet apie SLA. mažai kas težino. Raportas priimtas.

10. Valdybos raportai: a) Pirmininkas praneša, kad reika-linga siųsti agitacijos komisija į kuopas, kad jas sutvirtinti ir patraukti prie SLA. 10-to apskričio suvažiavimą, kuris įvyko 17 d. birželio, 1923 metų, apskritis yra kaltas \$2.00 už svetainę. Raportas priimtas.

b) Raštininkas raporte praneša, kad užpėreitą SLA. 10-to apskričio suvažiavimą, kuris įvyko 17 d. birželio, 1923 metų, apskritis yra kaltas \$2.00 už svetainę. Raportas priimtas.

c) Finansų raštininkas raporte praneša, kad SLA. 10-tas apskritis turėjo išlaidų, kurios išmokėta sekamai: 7 d. balan-džio Antanui Gerčiui \$10.00; Antanui Pakšui 21 d. balandžio \$8.00, už spaudą SLA. 10-to apskr. laikams popieris. Liko ant čekių knygutės \$25.60. Raportas priimtas.

d) Išdininkas raporte praneša, kad SLA. 10-to apskričio iz-de yra pinigų \$280.06. Raportas priimtas.

e) Organizatorius raporte praneša, kad nieko nenuveikęs, nes buvo atsidėjęs ant agitaci-jos komisijos. Raportas priim-tas.

11. SLA. kuopų raportai: a) Iš 177 kuopos, Milwaukee, Wis., praneša, kad kp. turinti 46 na-riais ir turto \$48.00. Su veikimais nežymiausias laipsnyje stovi. Raportas priimtas.

b) Iš 133 kp., So. Milwaukee, Wis., praneša, kad turtu yra turtingiausia SLA. kuopa Wis. valstijoje; turi 18 narių ir apie \$130.00. Veikimu nepasizymė-tus. Raportas priimtas.

c) Iš 100 kp., Racine, Wis., praneša, kad kuopa esanti ge-riausioje padėtyje: naujus na-rius rašo prie SLA., rengia pik-nikus ir darbuojasi kiek tik iš-gali tikslu kuaukščiausiai pa-

kelti kuopą. Raportas priim-tas.

d) Iš 212 kp., Kenosha, Wis., praneša, kad kuopa turinti na-rių 126 ir pinigų \$270.00 su cen-tais. Taipgi darbuojasi visi kłopos nariai sutartinai ir nes-magumų jokių nėra. Raportas priimtas.

12. 100 kuopa iš Racine, Wis., įneša rezoliuciją reikale nešino partijų politikos į SLA. Rezo-lucija priimtas 10 balsų prieš 2 balsu ir 4 susilaikė nuo bal-savimo. Antrą rezoliuciją įneša 177 kuopa iš Milwaukee, Wis., bet likos atmeta 12 balsų prieš 2 balsavusius už ir 2 susilaikė nuo balsavimo.

13. Neuzbaigti reikalai. SLA. 10-to apskričio konstitucija per-skaityta ir priimta vienbalsiai, po kuria pasirašo komisija. Taipgi nutarta padaryti 10 ko-pijų šios naujai priimtos kon-stitucijos.

Pirma sesija užsibaigė 1:15 val. po pietų.

Antra Sesija.

Antrą sesiją atidarė pirma-ninkas J. Marcinkevičius 2:15 val. po pietų.

1. Pirmininkas J. Marcinkevičius patikrina mandatų. Pa-sirodė, kad visi delegatai da-lyvauja antroje sesijoje.

2. Išdininkas paduoda savo rezignaciją iš jo užimamo urė-do, pažymėdamas priežastį savo rezignavimui, kad išvažiuoja į kitą miestą. Rezignacija pri-imta.

3. Rinkimas naujo išdininko. Perstatyti kandidatai: K. Bra-ževičius, Valutkevičius ir Moc-kus. Gavo balsų: Braževičius — 7, Valutkevičius — 5, Moc-kus — 4. Tokiu būdu išdininku išrinktas Braževičius.

4. 100 kuopa įneša, kad būtų paskirta 25 doleriai našliams. Vienok apkalbėjus nutarta su-rengti pasiukšminimo vakarą ir iš pelno paskirti dalį sumos tam tikslui. Surengimui vaka-ro išrinkta komisijon sekami draugai: Kasparaitis, Kasputis, Masilionis, Valatkevičius ir Pakšys.

5. Nutarta apmokėti sekamos bilos: J. Gebertui už kelionę iš Milwaukee į Sheboygan, Wis., \$3.14 ir į port Washington, Wis., \$1.80. Viso \$4.94; J. Selenksui \$2.00. Viso išmokė-ta \$6.94.

6. Sekantį suvažiavimą nutar-ta laikyti Milwaukee, Wis.

7. Perstatyti sekami kandida-tai rezoliucijų sutvarkymui: A. Pakšys, J. Kasputis, V. Valat-kevičius, K. Braževičius ir M. Kasparaitis. Gavo balsų: A. Pakšys — 11, J. Kasputis — 6, V. Valatkevičius — 6, Braževičius — 8, M. Kasparaitis — 13. Tad liekasi išrinktais M. Kas-paraitis ir A. Pakšys.

8. Suvažiavimą uždarė pirmi-ninkas J. Marcinkevičius.

J. Selenksas — rašt., R. L. 420 Menominee Ave., So. Milwaukee, Wis.

Rezoliucija Reikale Nešino Partijų Politikos į SLA.

Apsvarčius kai kurių SLA. narių, kuopų ir apskričių veikim-ą aiškiai pasirodo, kad neku-riose SLA. kuopose ir apskričiuose galioja tikrai partijinė dik-tatura ir musų organizacija be jokios atodairos tempiama į par-tijų darbuotę, tuomi darant ža-las musų organizacijai, nes tuo būdu yra demoralizuojami SLA. nariai ir nešama į organizaciją vaidai ir suirutės. Apart to, traukiant musų organizaciją į komunistinių tendencijų parti-jos darbuotę, kaip, pavidžiu, padarė SLA. 12-tas apskritis (žūrėk „Tėv.“ 32 num. 12-to apskričio suvažiavimo protoko-le tarimą 9), pastatoma musų organizacija pavojun net santy-kiuose su valdžia. Pagaliau pasivadinsieji Amerikos Darb. Partijos diktatoriai SLA. nariai, kuopos ir apskritiai jau priėjo net prie to, kad viešai per orga-

na „Tėvynę“ drįsta reikalauti SLA. Pildomosios Tarybos ir organo „Tėvynės“ redaktoriaus, kad SLA. reikalai ir organas būtų vedami sulig tos partijos diktatūros nurodymu.

Akyvaizdoje čionai išvardytų faktų SLA. 10-tas apskritis savo 4-tame suvažiavime, rugsėjo 16 d., 1923 m., Schlitzo svetainėje, Kenosha, Wis., nutarė:

1. Griežtai protestuojame ir smerkiame tokią SLA. narių kuopų ir apskričių darbuotę, kuri tempiama ir partijų ar srovų diktatūra SLA. kuopos ir apskričiai ir net reikalaujama, kad ir SLA. Pildomoji Taryba ir organo „Tėvynės“ redaktorius tuo patim keliu eitu.

2. Reikalaujame SLA. Pildomosios Tarybos, kad ji imtųsi visų galimų SLA. Konstitucijoje ir įstatymuose nurodytų dėsninių apsaugojimų mūsų organizacijos nuo pastaruoju laiku besiveržiančios ir SLA. Amerikos Darb. Partijos diktatūros ir kad būtų užkirstas kelias tos partijos darbuotei mūsų organizacijoje.

4. Šita rezolucija turi būti patalpinta SLA. organe „Tėvynėje“ kartu su šio suvažiavimo protokolu.

Rezoliucijų Komisija:

- M. Kasparaitis, A. Pakšys.

Redakcijos pastaba. Prisilaidydami savo pirmesnio pareiškimo, kad daugiau organas nedėsimė jokių rezoliucijų reikale išbraukimo p. Bimbos iš SLA., nežiurint ar jos būtų už ar prieš, todėl ir iš rezoliucijos išbraukiame tuos punktus, kuriais užgriama tas Pild. Tarybos žygis ir kuriuose kalbama apie tą incidentą. Tikime, kad gerb. šios rezolucijos išnešėjai sutiks su mumis, jog neverta daugiau organe apie šitą incidentą kalbėti, kuomet jis yra galutinai užbaigtas ir jį galės persvarstyti tik sekantis SLA. Seimas.

DUOKITE FAKTUS!

Paskutiniu laiku tulos Chicago SLA. kuopos, savo korespondentų lupomis, per spaudą pradėjo desperatiškai šaukti prieš 2-ą apskritį, „Tėvynės“ 42 num. 226 kp. korespondentus „Išminties Mylėtojas“, (turbut iš didelės išminties) prirašęs visokių nesąmonių, ant galo atvirai pasako: „Išrinkta nauji apskričio suvažiavimą delegatai, kad ve galėjus apskritį iš pat pamatų reabilituoti (?) (mano pabrakta. P. J. P.), kad šitas apskritis nedarytų Susivienijimui gėdos“ ir tt. Bet kur faktai, kur reikiami įrodymai, kad 2-ras apskr. daro Susivienijimui gėdą ir kenkia jo gerovei? Nėra.

Toliau, tas pats Iš. M. kalba apie 2 apskr. rengiamą prakalbų maršrutą ir pasidžiaugta, kad apskričio laiškas, kviečiantis kuopą dalyvauti maršrute, liko atmetas. Tas padaryta, tur but, del Susivienijimo labo? Minėdamas kalbėtojus, kurie buvo apskričio pasiulyti, su kokiais tai tikslais įmaišo tarpe kitų ir Mizarą su žaldoku. Tur buti tas ponas arba tame kuopos susirinkime nebuvo, arba buvo perdaug užimtas išmintiniais, kad net nežino koki kalbėtojai buvo siulyti? R. Mizara ir M. žaldokas netik kad nėra siulyti nei vienai kuopai, bet nėra nei kviesiti dalyvauti maršrute.

Ant galo, kad padarius savo korespondenciją dar svarbesne, tai Iš. M. neapsieina nepaminėjęs ir Maskvos. Jis sako: „Visos kuopos, kurios 2-ram apskričiai priklauso, privalo prisijusti sekanciam šito apskričio suvažiavimui tikta tokius delegatus, kuriems lietuvištė, Susivienijimo gerovė ir savitarpinė pagalba rupi. Žmonij, kuriems ne Lietuva, bet Maskva už vis arčiausiai prie širdies stovi — čia visai nereikia!“ Na gerbiama-

masis, taip kalbėdamas, tur but kad žinai kokiam punkte 2-ras apskritis rišasi su Maskva, tai kodėl to nenurodot skaitytojam? Tame pačiame „Tėvynės“ num. 194 kp. korespondentas H. Labanauskas, irgi kalba apie 2-ro apskričio reformavimą. Girdi, esą permatoma, kad raudonieji darys savo partijos spaudimą į SLA. ir tt. Na, taigi, ištikrųjų kaip-gi dalykai stovi? Vieni šaukia, kad 2-ras apskr. daro žalos Susivienijimui, bei Chicago inteligentijai gėdą, gi kiti sako, kad 2-ras permatomas „pavojus“, prie kurio iš anksto ragina prisirengti. Reiškia, pradėjo prieš 2-ą apskritį atakas ne susitarę, kas gali jiems patiems pakenkti.

Bet, gerbiameji, nemanykit, kad savo tuščiu šauksmu įtikinsite skaitytojus bei Susivienijimo narius, kad 2-ras apskritis tikrai daro žalos Susivienijimui. Ne, ir dar sykių ne! Šiandien kiekvienas skaitytojas bile pasakai nebetiki, bet reikalauja tikrais faktais paremtų įrodymų. Na, o jūs, kada šaukiat ant apskričio, kad apskričio vedėjai netikę, — dirba pragaištingą darbą, o reikiamų įrodymų neduodat. Tai kur jus logika? Bet tiek to, kad jūs tų „blogumų“ ne nurodot, tai aš nors trumpais bruožais čia perbėgsiu. Skaitytojai temykit dabartinių apskričio vedėjų griekus!

Pirmas griekas: Man užėmus sekretoriaus vietą, pasirodė, kad 2-ro apskr. finansai netvarkoje, delko net su tuolaikiniu išdindinku teko pusėtina susikirsti, del tulso dešimtinukės. Jau tada išdindinko šalininkai darė mano užmetimus, kam aš reikalaujau iš išdindinko „nebutos“ dešimkės. Bet galų gale visgi ta dešimkė atsirado ir knygos tapo sutvarkytos.

Antras griekas: 1921 m. padarytas tarimas, (didžioji inteligentų), kad 2-ro apskritis leistų \$1,500.00 vertės automobilių Prieglaudos Namu naudai. Bet kada mūsų inteligentai pamatė, kad darbas sunkus ir vargiai įvykinamas (delei per aukštos kainos) pamojo ranka ir pasitraukė iš komisijos, pakildami tą darbą dirbti dabartiniams apskr. vedėjams. Žinoma, dabartiniai vedėjai, prigelbstint darbštesniems SLA. nariams įvairių pažiūrų, rado budus ir tą darbą užbaigė sekmingai, pasiūsdami Prieglaudos Namu fondan apie \$500.

Trečias griekas: Valdant 2-ą apskr., tapo surinkta už \$106.00 vertės knygy ir pasiūstas Lietuven per SLA. 1 apskr. Surengta kelios pramogos ir pora prakalbų maršrutų apskričio rrybose. Ar tai vis yra bloga? 2-ro apskričio išdas buvo tuščias, o šiandien apskritis turi virš \$140.00. Na, o jei dabartiniai vedėjai butų toki kokiais yra perstatomi ir, kada jie apskričių kontroliavo, tai galėjo visus apskričio pinigus sunaudoti saviem tikslam.

Prie progos, dar čia priminsiu, kad ir dabar apskričio rengiamą prakalbų maršrutą apskričio valdyba dėjo visas pastangas, kad maršrutas pavyktų kuogeriausiai. Kalbėtojai buvo pakviesti net keli, skirtingų pažiūrų, bet kuopos ignoruoja — pakviestos neduoda jokio atsakymo. Tik trys kuopos rengia prakalbas. Kitos kuopos rengia prakalbas atskirai, o kalbėtojus ima visai ne narius. Pavizdžiu, 194 kp., Cicero, pasikvietė p. Grigaitį. Tai mat, vis „bepartiviškumo“ delei.

Manau, dabar skaitytojams bus aišku, ant kiek yra SLA. 2-ras auskr. „prasižengęs“ prieš SLA. gerovę! Ant galo, tiems visiems rašytojams, kurie tuščiais žodžiais šaukia prieš 2 apskritį ir jo vedėjus — statau sekamus du klausimu:

1. Kada ir kame 2-ras apskritis, valdant dabartiniams vedė-

jams, yra prasižengęs prieš S. L. A.?

2. Kokiam punkte apskr. yra rišamas su Maskva?

Gerbiameji, jei į šiuos klausimus neduosite faktiškų įrodymų, skaitysiu jums melagais ir šmeižikais.

P. J. Petronis, SLA. 2-ro apskr. sekr.

ATVIRAS LAISKAS „TĖVYNĖS“ REDAKTORIUI.

Gerbiameji: „Tėv.“ num. 46-tam tamsta parašei ilgą raštą, išrodinėjantį visokius grumojimus, kuriuos tamsta aplaiki nuo „purvinos politikos garbintojų“. Vieną iš tokių grumojimų tamsta išspausdinai. Jame tarpe kit-ko yra šit kas pasakyta: „...Todel mias pastatome išligas; tuojaus turi rezignuoti išz Tėvynes redaktociaus vietos savo vieta susipratusem darbininkui redaktorui uzleisdams. Reizignuodams turi perstatit in savo vieta Drg. R. Mizara isz Chicago, Ill. Jai sito nepadarisi, tai ne tik mias tavo purvini darbus visomiane! pranesim bet net panaudosim tokius inrankius kad tu darbininkam ant kele nestovesi daugeu...“

Laiško turinys, kai metom, yra juodrankiško pobūdžio. Jis tamsta pastato kankinio rolę, gi mane juodrankiu, arba, liberališkiusiai interpretuojant jį, juodrankių bendrų padaro. Ir tamsta kai tyčia tąją dalį išspausdini visai neabejodamas apie mano bendrų ryšių turėjimą su jojo autoriais. Aišku, to sekmėje, daugelis mano politinių priešininkų gali naudotis juomi diskreditavimui mano vardo ir tos sriovės, kuriai aš priklausau.

Kad plačiau visuomenei šis klausimas labiau paaiškėtų, prašau tamstos atsakyti į šį klausimą:

Jeigu po šiuo „laisku“ nėra nei jokio tikro parašo, tai kokias motyvais tamsta vadavai si spausdindamas jį, gerai žinodamas, kad jį gali parašyti bu provokatorius, norėdamas paniekinti kito asmens vardą ir jojo pažvalgų žmones?

Sykiu pareiškiu, kad kalbamoji „laisko“ autoriai nei jokio to žodžio prasmę nėra mano draugai. Jie yra arba labai tamsūs lunatikai, nieko bendro neturi su komunistinės pakraipos organizacijomis, arba sužinys mekleriai, provokatoriai, pasiryžę apjuodinti SLA. narių akyse mano vardą ir tos sriovės, kurioje aš darbuojuosi. Tik labai naivus žmogus galėtų tikėti priešingai.

Su atinkama tamstai pagarba, Lapkr. 20, 1923.

Rojus Mizara.

Redakcijos pastaba. Mums rodosi, kad visai bereikalingai yra perstatomi ir, kada jie apskričių kontroliavo, tai galėjo visus apskričio pinigus sunaudoti saviem tikslam. Prie progos, dar čia priminsiu, kad ir dabar apskričio rengiamą prakalbų maršrutą apskričio valdyba dėjo visas pastangas, kad maršrutas pavyktų kuogeriausiai. Kalbėtojai buvo pakviesti net keli, skirtingų pažiūrų, bet kuopos ignoruoja — pakviestos neduoda jokio atsakymo. Tik trys kuopos rengia prakalbas. Kitos kuopos rengia prakalbas atskirai, o kalbėtojus ima visai ne narius. Pavizdžiu, 194 kp., Cicero, pasikvietė p. Grigaitį. Tai mat, vis „bepartiviškumo“ delei.

Manau, dabar skaitytojams bus aišku, ant kiek yra SLA. 2-ras auskr. „prasižengęs“ prieš SLA. gerovę! Ant galo, tiems visiems rašytojams, kurie tuščiais žodžiais šaukia prieš 2 apskritį ir jo vedėjus — statau sekamus du klausimu:

1. Kada ir kame 2-ras apskritis, valdant dabartiniams vedė-

bininkiškoje“ spaudoje, tiek visokiais anonyminiais laiškais, siuntinėjama SLA. kuopoms ir atskiriems darbuotojams.

Laiško užbaigos laikšartin nededame, nes tai yra gryna asmeninis reikalavimas ir jį atsakyta asmeniškų laišku.

Kuopu Susirinkimai

Glen Lyon, Pa. SLA. 24 kp. susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 3 val. po pietų, P. Butkuvienės svetainėje, ant Main St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus rinkimas kuopos valdybos 1924 metams. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 24 kuopos.

M. Levulis — sekr.

Plainsville, Pa. SLA. 72 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Juozo Auzevičiaus kambaryje, 14 Clark St. Visi nariai ir narės kviečiami susirinkti į šį susirinkimą, kuris bus daug svarbesnis už kitus, nes bus nominuojama kandidatai į centro viršininkus. Taipgi neužmirškite užsimokėti ir užvilktas mokesnis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 72 kuopos

V. Martinkus — fin. sekr.

Inkerman, Pa. SLA. 79 kp. susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, Antano Šiugdinio salėj, 14 Wood St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1924 metams. Neatsilankiusieji busite baudžiami už neatsilankiusieji busite baudžiami sulig konstitucijos. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 79 kuopos.

Simon Jakučionis — sekr.

Youngstown, Ohio. SLA. 157 kuopos metinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 1 val. po pietų, Lietuvių Klubo svetainėje, 628 Franklin Ave. Visi nariai ir narės kviečiami į šį susirinkimą, nes bus renkama kuopos valdyba 1924 metams. Taipgi bus nominuojama kandidatai į centro valdybą. Neužmirškite užsimokėti ir užvilktas mokesnis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 157 kp.

Martin Subonis — sekr.

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kp. metinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 6:30 val. vakare, A. Benulio name, 1230 Sheppela Ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus renkama kuopos valdyba sekantiems 1924 metams. Taipgi bus nominuojama kandidatai į Pild. Tarybą. Turime ir kitų reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 247 kp.

J. Plekaitis — sekr.

Akron, Ohio. SLA. 198 kp. metinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 12 val. diena, 743 Bisson Ave. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti į šį metinį susirinkimą, nes bus renkama SLA. 198 kp. valdyba ateinančioms 1924 metams. Taipgi bus nominuojama kandidatai į Pild. Tarybą. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 198 kuopos.

Komitetas.

Christopher, Ill. SLA. 161 kuopos susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 1 val. po pietų, mainierių svetainėje. Visi nariai kviečiami susirinkti, nes bus kuopos valdybos rinkimas. Turime daug ir kitų svarbių reikalų apsvarstymui. Neatsilankiusieji bus baudžiami 1 dol.

Juozas Bagdauskis — sekr.

Danbury, Conn. SLA. 306 kuopos susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 8 val. po pietų, slavėnų svetainėje, 37 River St. Malonėkite visi nariai ir narės susirinkti, nes turime daug svarbių dalykų apsvarstymui. Taip-

gi bus nominuojama kandidatai į Pild. Tarybą. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 306 kuopos.

A. Petrikonis — sekr.

Edwardsville, Pa. SLA. 1 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 1:30 val. po pietų, I. O. O. F. svetainėje, ant Main St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime daug visokių reikalų apsvarstymui. Taipgi bus nominuojami kandidatai į centro viršininkus. Bus renkama ir kuopos valdyba 1924 metams. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 1 kp.

A. V. Bernaskas — sekr.

Pittston, Pa. SLA. 7 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 9 d., 2 val. po pietų, K. Rudaičio svetainėje. Šis susirinkimas bus vienas iš svarbiausių šiame meste: Apskričio delegatų raportai, Pildomosios Tarybos nominacijos, kuopos viršininkų rinkimai ir kiti svarbūs reikalai bus atliekami. Kiekvienas narys būtinai privalo atsilankyti.

A. Galinskas — sekr.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kp. susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 2 val. po pietų, M. Ambrozevičiaus svetainėje. Visi nariai ir narės būtina atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus nominuojami kandidatai į Pild. Tarybą. Turime ir kitų reikalų apsvarstymui.

J. Kijauskas — sekr.

Inkerman, Pa. SLA. 79 kp. metinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, A. Žiugdinio svetainėje, 14 Wood St., 2 val. po pietų. Visi nariai ir narės malonėkite pribūti į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Neatsilankiusieji bus baudžiami sulig konstitucijos. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 79 kuopos.

P. Tamašius.

Carnegie, Pa. SLA. 128 kp. susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 2 val. po pietų, A. P. L. A. 3-čios kp. svetainėje, 313 Center St. Kviečiami visi nariai atsilankyti į šį susirinkimą, nes bus nominuojami kandidatai į SLA. Pild. Tarybą. Taipgi bus renkama ir kuopos valdyba ateinančioms metams. Turime daug ir kitų reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 128 kuopos.

J. Gatoveckas — fin. sekr.

Stamford, Conn. SLA. 168 kp. metinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 1 val. po pietų, vilams žinomą svetainėje. Todel kviečiami visi kuopos nariai ir narės atsilankyti į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Taipgi šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1924 metams. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokesnis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 168 kuopos.

J. Pocius — sekr.

Springfield, Ill. SLA. 275 kp. susirinkimas įvyks 2 nedėdienį gruodžio mėnesio, 2 val. po pietų, Redmans svetainėje, 217½ So. 5-th St. Kviečiami visi nariai atsilankyti, nes šiame susirinkime bus nominuojami kandidatai į SLA. viršininkus. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 275 kuopos.

K. Juozapavičius — sekr.

Hartford, Conn. SLA. 124 kuopos metinis susirinkimas įvyks 9 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Y. M. C. A. svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, į šį susirinkimą, nes bus nominuojama kandidatai į centro valdybą. Taipgi bus renkama ir kuopos valdyba 1924 metams. Turime ir kitų reikalų apsvarstymui.

T. Valkevičius — sekr.

Brooklyn, N. Y. SLA. 76 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 8 d. gruodžio, 7 val. vakare, L. Aleksiejaus selėj, 33 Hudson

Ave. Kiekvienas narys privalo dalyvauti šiame susirinkime, nes bus nominuojami kandidatai į centro valdybą. Taipgi bus rinkimas 76 kuopos valdybos ateinančioms metams.

A. Sendrauskas — sekr.

So. Boston, Mass. SLA. 43 kuopos susirinkimas įvyks 14 d. gruodžio, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, kamps E ir Silver St. Visi nariai ir kviečiami pribūti į šį susirinkimą, nes šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1924 metams. Taipgi bus nominuojami kandidatai į centro viršininkus.

SVARBUS PRANEŠIMAS "Gyvenimo Dumble" Prenumeratoriams

„Gyvenimo Dumble“ apysakos skaitytojų raginamas nutariau tą tpsaką išleisti knygoje prenumeratos keliu ir tikėjaisi, kad bus galima išleisti šį rudenį. Vienok ne nuo manęs priklausanti aplinkybių apysaka dar nepradėta spausdinti. Vietnate šito sutrukdymo priežastimi yra nesuirinkimas užtektinai prenumeratos net dar bui pradėti. Taigi pasitaręs su savo draugais, kurie man pagelbsti šitą darbą vykinti ir su kurių pagalba sudarėme šituo reikalų rupintis bendriją „Paramą“, nutarėme atsisaukti „Gyvenimo Dumble“ prenumeratorių ir šios apysakos skaitytojus su prašymu, kad jie pasistengtų parinkti kiek galima daugiau prenumeratos. Šitos apysakos įsigijimas nupiginta kaina, t. y. prenumeratos keliu bus galima tik ligi naujų metų. Jei ligi naujų metų nesuirinkis užtektinai prenumeratos ir jei nebus galima kitu keliu jos išleisti, tai bus gražinama prenumeratoriams pinigai ligi vienam centui, kiek jie yra užmokėję.

Todel šiomi yra prašomi minėtos apysakos prenumeratorių pasidaruoti šiuo reikalu ir paraginti kitus „Tėvynės“ skaitytojus, kad jie užsakytų minėtą apysaką. Šita apysaka bus viršaus 400 puslapių knyga, kurią dabar galima užsiprenumeruoti tik už \$1.50 su puikiais audeklo aparais ir už \$1.00 su paprastais popieriniais aparais. Kuomet apysaka išeis iš spaudos, tai jos kaina bus daug didesnė — mažiausiai vienu doleriu daugiau, negu dabar ją galima įsigyti. Taigi aš pasitikiu, kad mano draugai ir „Gyvenimo Dumble“ skaitytojai, kurie taip karštai mane ragino minėtą apysaką išleisti, pasistengs pasidaruoti, kad šis pradėtas darbas būtų galima privesti prie laimingos užbaigos, kad kiekvienas šią apysaką skaitęs galėtų ją turėti ir užbaigti ją skaityti. Noriu priminti, kad šios apysakos dar apie vienas trečdalis „Tėvynėje“ neišspausdinta ir užbaiga yra gražiausia apysakos dalis, nes čionai išsiriša nelaimingo Jurgio, jo žmonos ir jų sunaus galutinio likimo klausimas. Neperskaičius šios apysakos užbaigos reiškia tą patį, ką ir visai jos neskaičius. Todel pastitikiu, kad gerb. šios apysakos skaitytojai pagelbės man ją išleisti.

Prerumeratą meldžiame siųsti sekamu antrašu: „Parama“, 307 W. 30-th St., New York City.

S. E. Vitaitis ir Bendrija.

Bell Phone: Oregon 0863-J. Dr. Ignatas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIS DAKTARAS (gydy visokės ligas) IR CHIRURGAS (daro visokės operacijas). QPISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

PLAČIAI PAGARSĖJĘS LIMINTAS Kaudojamas nuo didžiųjų spurtų ir mialučių. Nuo skausmų krūtineje ir pečiuose. Kuomet reumatizmas įvėr muskulus atstakia į maza. Nuraunimami dabanit, durantėly seker-tijos gualybų. Nuo šinarinimų ir namšimų. Nuo diuretų ir skausmų. Patrinkit įvoni — Prerva skausma čili.

Visuomet lalyvite belega po rarka-nickuomet argelit šlovė, kada į s jume bus reikalingas. 35c ir 75c už butka apskrioge. F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokesnis iki Naujų Metų. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 43 kp. M. Mockapetris — sekr.

LABAI NAŠUS IR TIKSLINGAS DARBAS.

Nors sykių rašančiam šias eilutes širdis iš džiaugsmo tvėrčia ir smarkiau plakstena krutinėj. Ir yra ko džiaugtis. Štai artinasi Didžiosios lietuvių Tautos Kalėdos ir Nauji Metai. Ir štai ką aš matau: Vieni broliai amerikiečiai užrašo „Kalėdines dovanas“ savo giminėms Lietuvoje laikraštį „Tėvynė“, kiti perka knygas SLA. administracijoje ir siunčia Lietuvon.

Taip, tai aiški pažanga, tai aiškiai našus ir tikslingas darbas. Ne tik žodžiu, bet ir darbu remi savo organizaciją. Tokių narių SLA. kuodaugiau. Ir SLA. taps tvirtas ir turtingas, nes nariai visais gairėmis budais remia ir auklėja savo brangią organizaciją.

Mūsų toje organizacijoje yra virš 15,000 narių, lai tik nors tie, kurie nepamiršta savųjų brolių ir seserų Lietuvoje, perka knygas iš „Tėvynės“ administracijos ir siunčia Lietuvon, tai greitu laiku SLA. knygynas išaugtų didžiausis ir turtingiausias.

Na, tad gerbiame nariai toliau varykime pradėtąjį gražų ir pagirtiną darbą. Žiurėkime kiek naudingų knygy S. L. A. administracijoje randasi. Ir dabar puikiais ir patogiausiais laikais užrašyti „Tėvynė“ ir nupirkus keletą knygy pasiųsti saviešiams Lietuven.

Prieg tam jūs žinot, kad jokia Bendrovė ar spaustuvė negali taip pigiai parduoti knygas, kaip Administracija S. L. Amerikoje.

Todel siųskite užsakimus ir sykiu siųskite pinigų sekančiu adresu:

TEVYNES ADM., 307 W. 30-th St., NEW YORK CITY.

NGL NORTH GERMAN LLOYD LAIVAKORTĖS Jusų giminėms Lietuvoje per BREMENA ant Vokietijos didžiausio naujo laivo COLUMBUS arba ant populiarūs pirmos klasos laivų su kaitoms. Lietuvos valdžios autorizuota linija del Emigracijos. Kreipkitės prie bile agento del informaciu arba NORTH GERMAN LLOYD. 14-16 Pearl St., New York

PLAČIAI PAGARSĖJĘS LIMINTAS Kaudojamas nuo didžiųjų spurtų ir mialučių. Nuo skausmų krūtineje ir pečiuose. Kuomet reumatizmas įvėr muskulus atstakia į maza. Nuraunimami dabanit, durantėly seker-tijos gualybų. Nuo šinarinimų ir namšimų. Nuo diuretų ir skausmų. Patrinkit įvoni — Prerva skausma čili. Visuomet lalyvite belega po rarka-nickuomet argelit šlovė, kada į s jume bus reikalingas. 35c ir 75c už butka apskrioge. F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEWARK, N. J.

Lapkričio 6 d. čionai įvyko bibliotų prakalbos. Į šias prakalbas atėjo ir klebonas su savo pasekėjais, kurie matomai buvo suorganizuoti išardyti prakalbas.

Pirmiausiai bibliostas pradėjo aiškinti kokią „dušią“ Dievas davė žmogui, kokias „dušias“ priima į dangų, o kokias siunčia į pragarą ir tt. Kol kalbėtojas kalbėjo apie mirusias „dušias“, tai kunigėlis šaipėsi, bet kuomet pradėjo kalbėti apie gyvas „dušias“, ypač tas, kurios slepiasi klebonijose, tai davatkos ir klebonas pradėjo nerimauti ir raukytis. O kuomet kalbėtojas pradėjo skaityti iš biblijos ką šv. Tamošius sako apie „dušią“, tai pasikėlė viena moterėlė ir pradėjo kloti kalbėtoją kuobaisiais žodžiais. Vos apmalšinus tą davatkėlę, staiga pakyla klebonas ir nesavu balsu surinka: „Išvyt tą velnią iš svetainės!“ ir pasileido bėgti į kalbėtoją. Paskui kunigą puolėsi ir visos davatkos ir pradėjo stumdyti tą žmogelį, kaip žydai Kristų. Klebonas geriausiai pasižymėjo. Taipgi tame buryje maišėsi ir vienas SLA narys.

Aš ne esu bibliotų šalininkas, bet reikia pasakyti, kad taip elgtis labai negražu, ypač kunigui nepridera tokiais darbais pasižymėti, nes juk jis yra doros ir artymo meilės skelbėjas, o čia tas pats kitų ganytojas net nemoka dorai viešam susirinkime pasielgti. Jei klebonas su davatkėmis nebutų sutrukdęs bibliotų prakalbų, tai jįsai būtų papasakojęs daug „gražių“ darbėlių, kuriais pasižymi mūsų „dušių“ ganytojai.

Klaudytojas.

NEW HAVEN, CONN.

Čionai yra įsikurusi Lietuvių Namų Bendrovė, kurios tikslu yra pastatyti lietuvių svetainę, kad būtų kur kultūrinis darbus veikti. Šita bendrovė net buvo surengusi prakalbas, kuriose kalbėjo „Vienybės“ redaktorius gerb. J. O. Sirvydas plačiai ir nuodugniai paaiškindamas bendrovės svarbą ir tikslą ir ant kiek lietuvių progresyviams veikimui reikalinga tokios svetainės.

Si bendrovė inkorporuota balandžio 10 d., 1923 m. ir angliškai vadinasi „The Lithuanian Home Co-operative Association“, kurios akcijos parsiduoda po 25 dol. kiekviena. Kas neišgali visų pinigų užmokėti ant karto, tai duodama ant išmokėčių — per tris mėnesius galima išmokėti. Kuomet esti pilnai išmokėta akcija, tuomet jos savininkas turi balsą bendrovės reikalų vedime. Kiekvienas akcininkas turi tik vieną balsą, nežiurint kiek akcijų jįsai neturėtų. Vadinasi, balsą turi ypač, o ne akcija.

Kadangi šios bendrovės tikslas yra gražas ir naudingas vietos lietuvių kultūriniam judėjimui, nes neturint nuosavos svetainės negalima laisvai veikti kulturoje, todėl yra pareiga kiekvieno vietos lietuvių, nežiurint jo politinių, nei tikybinių įsitikinimų, nieko nelaukiant prisidėti prie bendrovės, nusiperkant nors vieną akciją. Pažvelgus šiandien į mūsų priangeltį jaunimą, net skaudu darosi, nes jis auga jau ne mums, bet svetimiems — jįsai jau yra išauktėjęs. Paties jaunimo užtai kaltinti negalima — čionai kaltėmes patys, kad neduodame progos savo kudiškiams auklėtis lietuvių dvasioje. Todėl, reikalinga įkurti svetainę, kuri būtų mūsų kultūrinis centras ir tuomet turėsime progos ir savo ku-

dikius pritraukti prie lietuvių veikimo, nes jiems duosime galimybės sukurti jaunimo ratelius ir lietuviškoj pastogėj susirinkti ir lavintis. Šiandien to negalima padaryti, nes nei patys neturime tinkamos vietos net paprastam susirinkimui atlaikyti, jau nekalbant apie mūsų žymesnius parengimus ir kitus kultūrinis veikimus.

Dabar bendrovė savo susirinkimus laiko kiekvieno mėnesio antrą trečiadienį po pirmam. Sekantis susirinkimas, kuris bus metiniu susirinkimu, įvyks gruodžio 12 d., 485 Grand Ave., New Havene. Todėl šiuomi kviečiu visus vietos lietuvius atsilankyti į šį susirinkimą ir pastoti bendrovės nariais, nes be platesnio vietos lietuvių prisidėjimo nebus galima įkūnyti šito gražaus užmanymo. Visokiais bendrovės reikalais ir net norint nusipirkti akcijų galima kreiptis pas bendrovės sekretorių žemiau telpančiu antrašu. Taigi broliai ir sesutės sukruksime prie darbo ir kuogreičiausiai įkurkime taip visiems reikalingą svetainę, be kurios jokio rimtesnio kultūros darbo dirbti negalime.

Kaz. Šoliunas,
144 Nash St.,
New Haven, Conn.

GRAND RAPIDS, MICH.

Neseniai čionai apsigėdė p. R. Mičiulis su Ona Kižiavičienė. Kadangi ši jaunavedžių pora yra žinomi vietos lietuviams ir kartu yra abu SLA nariais, tad tenka palinkėti jiems laimingos kloties ir šviesaus, linksmo gyvenimo!

J. Lapinskas.

BENTON, ILL.

Neseniai čia buvo surengtos prakalbos ALDLD. kuopos ir moterų susivienijimo kuopos pastangomis. Kalbėjo „Laisvės“ redaktorius L. Pruseika, aiškindamas apie darbininkų judėjimą ir Rusiją. Rinko ir aukas, kurių surinkta tik 3 dol. su centais.

Kalbėtojas labiausiai nupeikė tuos, kurie nepriguli prie A. L. D. L. D. Bet kadangi jie nepriima tokių žmonių, kurie nenori mokėti didelių mokesnių ir taip nuolatos dėti pinigus visokioms aukoms, tai aš kalbėtojas užklausi, kaip žmogus gali prigulėti prie jų persamų draugijų, kad jųs nepriimt tokių žmonių, kurie nesutinka nuolatos dėti aukas ir taipgi tas aukas, kurias surenkate įvairiems reikalams, tai išsidalinate tarpe savęs. Aš jam priminiau, kad nėra jokiais kankiniais tie, kuriems padalinta aukos, būtent: Abakas, „Rankpelnis“, Ješkevičiūtė, J. Kar, Stilonas, „Laisvė“, Jukelis ir kiti. Tuomet kalbėtojas nulipo nuo estrados ir priėjęs prie manęs pradėjo aiškinti mano klausimą patykyta, kad esą tas neteisybė ir mūsų priešų melas, nes jie mums pavydi, todėl visokiais būdais mėgina mums pakenkti.

Sitai pastebiu dėlto, kad dauguma buvusiųjų prakalbose dar ir po šiai dienai sutikę manęs klausinėja, ką man Pruseika atsisakė į mano klausimą. Taipgi man nesuprantama, kodėl p. Pruseika bijosi viešai tatau pasakyti, ką atsakė į mano klausimą man į ausį. Jeigu tas teisybė, kad jūsų priešai pavydi jums tų aukų ir neteislingai įsitaro tų aukų išsidalinime tarpe savęs, tai kodėl to negalima pasakyti viešai nuo estrados — kam reikalingas į ausį šnibždėjimas?

Juozas Matukaitis,
SLA narys.

DETROIT, MICH.

Čionai vienas geras parapijonas nusipirko namus priešais Lietuvių Salę ir naujai statomą lietuvių bažnyčią. Dabar šitas parapijonas atidarė naujas rūšies biznį, tai yra kviečia svečius „ant arbatos“. Kadangi dauguma lietuvių dar laikosi to įpročio, kad einant iš bažnyčios ar iš susirinkimo visuomet ieško progos kur nors užėiti, tad ir traukia į čionai geri parapijonai „ant arbatos“. Šeiminkė apskriai patarnauja su „arbata“ (karštai vanduo sumaišytas su „munsainu“), o šeiminkas tuojau pasideda kazyras ir kviečia svečius lošti iš pinigų. Nekartą šiame „arbatnamy“ vargšai darbininkai paskutinį centą palieka ir vėliaus visą šeimyną turi badauti, kol vėl užsidirba ant maisto. Vienok kunigėlis šituos savo parapijonus — „arbatnamio“ savininkus, labai myli, nes jie kartais geras aukas duoda „dievo garbei“. Mat kunigėliui nesvarbu, kad tos aukos yra nekaltų kudiškių asaromis sukrautas, bet kunigui bile aukos.

„Munsaino“ išdirbimas ir naudojimas begaliniai išsiplėtęs Detroite. Nėgana, kad geri parapijonai ir tamsuoliai „munsaine“ mirksta, bet neretai tenka pastebėti ir pažangesnius žmones prie to linkstant. Ištikrųjų nežinia ko susilauksime delei šitos pavietrės besiplatinimo, nes žmonės plaukiadami „munsaine“ netik fiziškai save nuodija, bet ir dvasiniais sugriuvėliais pastoja.

Aukščiau minėto „arbatnamio“ savininkė prie kiekvienos progos šmeižia ir kolioja SLA narius, kad jie esą bedieviai ir gyvena kaip gyvuliai be bažnyčios ir šv. tikėjimo. Vienok

STRAIPSNIS 48.

Atimant nuo krutų. Abelnai kalbant, kudiškų nuo krutų reikia atimti tarp devinto ir keturiolikto mėnesio. O nekurius sąlygos gali priversti dar ankščiau. Pavyzdžiui, išsenka motinos pienas. Arba vėl, oras gali turėti ant laiko įtakos. Nėra patartina atjungti karštame ore, jei nėra svarbios priežasties. Atjungti reikia pamažu. Tada kudiškis lengviau prisitaiko prie kito maisto. Galima protarpiais duoti krekerių arba košelės. Tas prigelbsti junkimui. Atmink vienok, kad kudiškis dar negali pilnai suvirškinti krekmolinio maisto be 18-20 mėnesių. Todėl reikia tokio maisto vengti. Bulvės, pupos ir panašūs maistas turi daug krakmolo ir reikia vengti jo davima.

Pradėjus junkimą patartina pasitarti su gydytoju. Jis žino, kuris maistas tavo kudiškui gerensis ir pasakys jums.

Brendimo laikas mergaitės gyvenime pastato kiekvieną motiną ant nervų. Tai rupestingiausias laikas mergaitės gyvenime. Tai laikas, kada visos jos pažvalgos yra keistame stovy, kurios pamatas glūdi fiziologijoje. Tai laikas kada jos sveikata turi rūpėti. Jos sveikata šiame laike ypatingai priklauso motinos rūpesčiui. Kiekviena motina turi rūpintis ir auklėti savo mergaitę sveikata ir stiprybę pirm-laiko, kad ji gautų lengvai perėiti šitą laiką.

Be užtekimo kiekio gero maisto mergaitės bręstanti sistema negali laimingai stebėti prieš gamtos reikalavimus šiame laike. Toki vaikai turi gauti po du sykių į dieną Eagle Pieno apard kitų valgių. Atmiežk du šaukštus Eagle Pieno su trimi čvertim puodėlio vandens. Juos labiau myli, kuomet dasideda ginger ale, vynuogių sūnka, vaisių sūnka.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk atėčiai.

man geriau gyventi su bedieviais, nežiurint kuomi juos prasišmugėliavusi parapijonka nevadintų, negu kad gyventi su tokia parapijonka, kuri bažnyčioje Dievą glamonėja, o parėjus iš savo „arbatnamy“ žmones prišėčius „ant arbatos“. Ji pažangesnius žmones keikia delto, kad jie pas ją neina savo sunkiai uždirbtų centų eikvoti.

Ziurkėkiami Sliuhtarne.

CLEVELAND, OHIO.

Babravičius yra Stebėtinas Dainininkas.

Serėdos vakare, lapkričio 21 d., Clevelandiečiai turėjo progos išgirsti dainuojant Maskvos Imperialės Operos dainininką tenorą Juozą Babravičių, kurio dauguma jau senai laukė.

Koncertas įvyko Germani Turn. salėj, 1610 E. 55-th St. Publikos buvo virš 500 ypatų. Gerb. Babravičių Clevelandiečiai sutiko geriau, negu kokį kitą tenorą dainininką. Ir išties neapsivylė. Iki šiolei dar niekio panašaus Babravičiui iš tenorų Amerikos lietuvių negirdėjo.

Babravičius sudainavo sekancias: Visur Tyla (J. Gruodžio); Tykia Nemunėlis Teka (M. Petrusko); Indian Love Song (Rimsky-Korsakovo); Vorrei Morrire (Tosti); Karvelėli (Sa-

snauko); Kur Bakužė Samanota (St. Šimkaus); The Dreary Steppe (Grečainovo); Ja Nie Prorok (Rachmaninovo); Melodija (Balakirevo); Agunėlės (Gruodžio); La Tristisse (Rusiškai, Chopino); April (Italiskai, Tosti); Lenskio Aria (iš operos „Eugenij Oegin“, Čaikovskio); Bercense (Grečainovo); Brindisi (iš op. „La Travieta“, Lietuviškai, Verdi); Saulėlė Raudona (M. Petrusko), ir dar ant galo išauktas, sudainavo La Paloma.

Visos jo dainos išauktė publikoje smarkiausių aplođismentų; kitos, kaip Kur Bakužė Samanota, Ja Nie Prorok, Agunėlės, April, Brindisi, buvo pakartotos, ir vis plođimams nebuvo galo. Didžiausius aplođismentus išauktė dainos Ja Nie Prorok, April, Brindisi ir La Paloma.

Jokiam kitame darbe taip bendrai Clevelandiečiai nedirbo (išskyrus Laisvės paskolą) kaip šiame Babravičiaus koncerto rengime. Nors perdaug susijėjų nelaikė, ir nedaug prikalbėjo, bet suprasdami dailą, apvertindami savo artistą, tautininkai ir katalikai veikė išvien agitacijoje, pasitarnavime, parėmime.

Koresp.

Atviras laiškas į lietuvius mokslivius Amer.

Gerbiamieji!

Susivienijimas Lietuvių Moksliviu Amerikoje atsišaukia į visus lietuvius mokslivius bei moksleives Amerikoje, tikslu kad sužinotus, ar daug lietuvių moksliviu randasi Amerikoje ir sykiu suteikti reikalingą pagalbą tiems moksliviams, kuriems tas butinai reikalinga, ar tai mokyklos klausimuos patarimu, ar tai medžiaginės paramos.

S. L. M. A. Centras šiomis dienomis stengiasi sužinoti apie daugelį mokyklų, tai yra kokius kreditus jos duoda ir kokius mokslivius jos priima. Šitas yra svarbus klausimas dėl lietuvių moksliviu Amerikoje, nes tankiai moksliviai paneša didelius nuostolius įstodami į tokias mokyklas, apie kurias patys neturi mažiausio patyrimo. Iš daugelio mokyklų randasi visokių. Todėl reikia buti labai atsargiam į kokią mokyklą įstoji. Todėl nepamirškite, kad jūs turite progą lengvu būdu išvengti virš minėtų klūčių, prisijusdami savo vardą pavarde Centro Sekretoriui, jūs gau-

site iš S. L. M. A. Centro pilnus patarimus be jokių išlaidų.

Tėvai, kurie leidžia vaikus į aukštesnes mokyklas malonėkite prisijusti jų vardus, pavardes ir kokias mokyklas jie lanko. Gal ne vienas tėvas arba motina turi daug klūčių leiddami savo sunus ar dukteris į moks-lą. Kada jie nenori lankyti mokyklas, tai tėvai turi daug širdies skaudėjimo ir daug bereikalingų išlaidų. Todėl tėvai, kurie norite kad jųs sunus ir dukters būtų gabūs moksliviai ir mokytūsi su noru, tai prirašykite juos prie S. L. M. A., jie čia gaus puikiausius patarimus apie mokslo vertę. Jie gaus „Moksliviu Keliu“, kuriuose jie ras lietuvių ir anglų kalba pamokinių. Tėvai prirašydami savo vaikus prie S. L. M. A. netik patys sau garbę ir naudą turės, bet sykiu ir lietuviams neš naudos, išauktėdami savo vaikus moksle ir lietuviams.

Todėl moksliviai ir mokslivės, ir tėvai leidžiantį savo vaikus į moks-lą, nepraleiskite šio atsišaukimo neatkreipę į jį rimtos domės.

Delei platesnių informacijų kreipkitės pas Centro Sekretorių: B. Simokaitis, 3210 Arthington St., Chicago, Ill.

B. Simokaitis,
Centro Sekretorius.

APSIMOKA TAUPYT LEIBELIUS

Šitų Gerai Žinomų Rušių
Kondensuoto Pieno nes Gausi

DYKAI BRANGIŲ DOVANŲ DYKAI

Jei esate taupi šeimyninkė ir norite gauti pilną vertę savo šeimynos reikalams praleidžiamų pinigų, tai pirkite pieno rušis, kurias čia garsiname delto, kad jos atatina kiekvienam virtuvės reikalavimui kur tik reikia drauge ir pieno ir cukraus, beto kiekviena blešinė turi pinigų vertę. Šeimyninkės taupo leibelius ir gauna už juos brangias dovanas.

YPATINGAS PASIULYMAS

Jei išpildysi kuponą apačioje šio paskelbimo ir pasiūsi jį šiandien, tai mes pasiūsim jums Paveiksluotą Premijų Katalogą, kartu su Ypatinga Premijų korta, kuri skaitysis kaip 10 dovanotinų leibelų.

Sekamos Premijų Krautuvės duos Jums už tą Kortą ir visus Magnolia ar Star Pieno leibelius, kuriuos dar turėsite, dovanų. Nuo pirkėjo turinčio 40 ar daugiau leibelų bus priimama tik viena Ypatinga Korta.

NEW YORK CITY, N. Y. 44 Hudson Street, netoli Duane Street, 434 West 42nd Street, netoli Ninth Avenue, 1427 Third Avenue, netoli 80-th Street, 61 East 125-th Street, netoli Madison Avenue, 578 Courtlandt Avenue, netoli 150-th Street, Bronx.	LONG ISLAND CITY, N. Y. 44 Jackson Avenue, netoli 4-th Street.	ELIZABETH, N. J. 1115 Elizabeth Avenue, netoli Broad Street.
BROOKLYN, N. Y. 579 Atlantic Avenue, netoli 4-th Avenue, 2 Summer Avenue, netoli Broadway.	JERSEY CITY, N. J. 350 Grove Street, netoli Newark Avenue, 584 Summit Avenue, netoli Newark Avenue.	PATERSON, N. J. 325 Main Street, netoli Oliver Street.
NEWARK, N. J. 23 Warren Street, netoli Washington Street.	PASSAIC, N. I. 87 State Street, netoli Washington Street.	BAYONNE, N. J. 325 Broadway, netoli 15-th Street.
		PERTH AMBOY, N. J. 289 McClellan Street, netoli Smith Street.

Jei nėra krautuvės Jūsų miestely, kuri apmokėtų šituos leibelius ir Ypatingą Premijų Kortą, pasiūsk juos į Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York City, kartu su numeriu tos dovanos, kurią rasi Paveiksluotame Premijų Kataloge, ir mes tą dovaną pasiūsim dykai.

Tavo Groserninkas laiko tik vieną ar dvi šitų Borden's Premijuotų Kondensuoto Pieno rušių. Prašyk tik tų Bordeno Blešinių, kurios duoda brangias dovanas už leibelius.

KUPONAS

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York.

Prašau man prisijusti Premijų Kortą kaip garsinta.

VARDAS.....

ADRESAS..... 12 (Lithuanian)

ŽMONIŲ SVEIKATA

OSPEOPATIJA, CHIRO-
PRAKTIKA, NAPRAPATIJA IR KRIKŠČIONIŠ-
KASAI MOKSLAS.

Rašo Med. Stud. Al. Margeris.

(Tąsa)

Kad jau naprapatai sako, jog tik jų gydymo filosofija yra gera, na tai ir pažiūrėkime, kokia-gi „gydymo filosofija“ naprapatija? Štai jums: „Teko naprapatiškai sužinoti (in naprapathy), jog ligų priežastimi yra nesveiki raiščiai. Kiekvienas stuburo nervas, išeidamas iš stuburo smegenų, turi pereiti raiščius. Ligoti sujungia miegį audiniai erzina nervus ir gamina simptomus organuose, kuriuos šitie nervai aprūpina. Ažnot gydžius simp-
tomus, naprapatas taiko diagnozę ir gydymą į ligotus raiščius — ligos priežastį. Vaisiai del šitų nesveikių raiščių susideda iš specialiai išmislytos manipuliacijos.“

Taigi, anot naprapatų filosofijos „ligų priežastimi yra nesveiki raiščiai“. Tik pažiūrėkime dabar, kiek nesveikieji žioplumo šičia gludi, o tada visi tie, kurie pas naprapatus sveikatos ieškoti eina, ištikrųjų, net savęs gėdysis, bijodamiesi, kad ir šarkos ant tvorų tupešamos nepradėtų iš jų naivumo juoktis.

Atminkite dar, kad naprapatija jokių vaistų ir chirurgijos *absoliučiai nepripažįsta*. Naprapatai stačiai ug-
nini spiando ant gyduolių ir chirurgijos.

„Ligų priežastimi yra nesveiki raiščiai“. O tai reiš-
kia, kad jeigu vaikas difte-
rija užsikrėtė, tai raiščiai kalti. Jeigu savo sveikatos nepaisas vyras pas prostitu-
tę nuėjo ir ligą gavo, tai raiš-
čiai kalti. Jeigu žmogus susižeidė, nėjo pas medicinos daktarą, žaizdą įsivyravo bakterijos, — tai raiš-
čiai kalti. Jeigu žmogus prisigėrė „munšaino“ ir gavo staigų pilvo įdiegimą, — tai vistiek raiščiai kalti. Ke-
li metai atgal daug žmonių sirgo ir mirė nuo influen-
zos, — taigi ir raiščiai buvo kalti. O kada džiovos bak-
terijos pradeda žmogų ka-
muoti, tai, žinoma, irgi nie-
kas daugiau, kaip tik raiš-
čiai kalti. Arba, daleiskime, arklys žmogui į koją įspyrė, kaulą sutrupino; me-
dicinos ir chirurgijos nepri-
pažįstas naprapatas gydė; ko-
ja gesti pradėjo, — o tai tik raiščiai kalti.

Ištiesų, ar pasaulis matė kada nors *didesnę beprotys-
tę, kokių naprapatai skelbia?* Vargiai.

Bet tas pats galas yra ir su chiropraktika, ir su osteopati-
ja. Ir kiekvienas prō-
tauojantis skaitytojas supras, jog chiropraktikos, osteopati-
jos ir naprapatijos principuose nė mažiausio skirtumėlio nėra. Štai ve-
osteopatai tvirtina, kad stuburo slanksteliui iškrypus, pasidaro raiščių ir raumenų įtempimas, o kartu ir skyliu-
tės, kuria išeina nugarkaulio nervai iš nugarkaulio smegenų, kalibro susimazi-
nimas. Susidaro čia spaudimas ir erzinimas iš stubu-

ro smegenų išeinančių ner-
vų. Paskui jau šitie nervai padaro nesveikais tuos orga-
nus, kuriuos jie aprūpina. Gi chiropraktai tvirtina, kad stuburo slanksteliui iš-
krypus, pasidaro spaudimas ir erzinimas toj vietoj esan-
čio nervo ar nervų, o jau paskui atsiranda visoki nes-
veikimai tuose organuose, kuriuos šitie nervai aprūpi-
na. O naprapatai, paga-
liau, tvirtina, kad visokių li-
gų priežastimi yra nesveiki stuburo raiščiai. Raiščių nesveikumas erzina, girdi, nervus, o šitie ir daro visokių negerumų organams, kuriuos jie aprūpina.

Šiaip ar taip, bet pamatuose, tai šitie kulturi nesiskiria nė nago rėžimu. Jie visi susimetę tėra tik apie nugarkaulį, tarytum, kad tas biednas nugarkaulis yra didžiausiu žmogaus neprietelium! Ir tik apie nugarkaulį besitvindami, jie visokių ligų priežastis ten su-
randa, ir tą nelaimingą nu-
garkaulį visai apmankydami — giriasi pasauliui visokias ligas išgydyti gali.

Ištiesų, tai komedijantai. Tik visa bėda su jais, kai kad ažnot ėjus į karčiamą ar kabaretą komedijų daryti ir juokų krėsti, jie tai daro su liginiais, tai yra, su nelaimingais žmonėmis, kuriems teisingos pagalbos reikia kuolabiau.

Bet yra žmonių, kurie vistiek mislija, kad kas nors tokio didelio naprapatijoj ar chiropraktikoj turi būti, nes kitaip, tai kokioms ply-
nėms žmonės jų mokytųsi. Toki paprastai nežino, kad chiropraktui ir naprapatui labai mažai mokslo tereikia. Ir tik chiropraktika ir naprapatija pasilaiko, kad beveik kiekvienas nemokša ją naudotis gali. Tegu tik im-
tų ir pareikalautų chiropraktų ir naprapatų mokyklos iš savo mokinių tiek mokslo, kiek medicinos mokyklos reikalauja, — vai, tuojaus jos visos užsidarytų, nes nė vieno neatsirastų, kuris manytų, kad chiro-
praktika ir naprapatija yra už medicinos mokslą geresnės. Nė vienas šitų kultų nesimokytų, bet visi, kaip vienas, saktų: „Tiek jau laiko ir darbo padėsiu, kaip ir medicinos studentas, ir paskui tik naprapatu busiu, — niekadosi! Aš verčiau mokysiuos medicinos“. Ir tikėkite man, jeigu tik naprapatų mokyklos pareikalautų iš savo mokinių pilnos High School, mažiausiai dvejų metų kolegijos mokslo, paskui penkių metų, sakykime, naprapatijos „mokslo“, — tada vyruti, naujus naprapatus mes tik tiek matytume, kiek ir savo ausis kad matome.

Ar tai neaišku dabar, kad mes turime naprapatus ir naprapatijos stebuklus tik todėl, kad tą viską pasiekti mokslo ir darbo labai mažai tereikia. Todėl nereikia daugiau mislyti, kad štai na-
prapatija ir naprapatai pasilaiko todėl, kad jie ką nors daugiau už medicinos mokslą ir daktarus žino. Kaip tik atbulai išeina: *naprapatija pasilaiko tik todėl, kad ją pasiekti galima*

visai bemokslu būnant; kad mokytis reikia visai trumpą laiką; kad labai mažai žinoti apie žmonių sveikatą ir gydymą tereikia.

(Daugiau bus).

KALĖDŲ EGLAITĖ

Ne vieną sykį pastebėjau, kad brooklynietis, ar Naujosios Anglijos lietuvis siunčia „money order“ Chicago, prašydamas prisiųsti eilę knygų, ir dar tokių knygų, kurias yra išleidęs SLA. Ir jam, kaip SLA. nariui, atiduodama knyga už pusę kainos, o jis vistiek moka pilną kainą, ir užsaka duoda agentui dar net Chicagoje.

Čia kas nors negerai — netvarkiai; bereikalo gerb. SLA. narys duodasi save išnaudoti, kadangi tas pačias knygas daug pigesne kaina gali gauti SLA. administracijoje: 307 W. 30-th St., New York City.

Štai atėjo ilgi vakarai — vakarai lietingi ir šalti — iš stuburo nesinori išieiti, o stuboje nėr ko veikti. Patogiausias laikas knygas skaityti ir šviestis. Ir mūsų brolių lietuvių dauguma tą ir daro, tik jiems per neapsižūrėjimą atseina įsigijimas knygos brangiau, negu ištikrųjų turėtų būti. O tas brangumas pasidarė iš jo paties kaltės. Matytis jis mano, kad iš kitur pirkti yra parankiau, negu nuo savos organizacijos.

Man prisimena sekantis atsitikimas: Keliolika metų atgal chicagiečiai uždėjo kooperatyvę krautuvę ir kooperatininkai nors netoli nuo savos krautuvės gyvenė, bet viską pirko pas svetim tautį, o savosios krautuvės nerėmė — nepirko. Atsitiko tas, kad krautuvę turėjo užsidaryti su nuostoliais.

Taip lygiai ir mes SLA. nariai darom; reikalaujam, kad S. L. A. išleistų mokslinių knygų ir kada išleidią, tai mes tiesioginiai nuo savo organizacijos neperkam, o perkam per agenturas ir vėliaus pykštam, baramės Seimuose, kad SLA. per mažai mokslinių knygų išleidią. Na iš kur SLA. gali paimti sumas pinigų knygoms leisti, jei tu SLA. narį per agentus perki knygas.

Štai artinasi Kalėdų šventės — nebeto, kad ir tu nepirk-
mei dovanas savo giminėms Lietuvoje, arba ir čia Amerikoje savo draugui — pažįstamui. Gražiausia dovana, ką žmogus gali duoti, tai knyga. Knyga tinka jaunam ir senam, knyga tinka merginai ir vaikiniui, tėvui ir motinai ir tt.

Knygą skaitydamas gali ir pasijuokti, ir pasiverkti, ir pasimokyti — žinių įgyti. Tas visas knygas turi tavo organizacija — SLA. tik pirk pas save. Žiūrėk Lietuvos stubelė dar tamsi, — šviesos spinduliai dar nė į visas grįčias išgavo. Delko nenupirkti kanuolės, pavydalaite knygos, kad pramuštų langlei-
lį, per kurį galėtų išgauti šviesos spinduliai. Delko nepasiųsti Kalėdoms dovanos užprenumeravus „Tėvynę“ — per visus metus jis bus dėginkas — tik 2 dol. metams. Delko nenupirkti štai šių knygų: „Informacijos apie Ameriką“, „Darbininkų padėjimas Amerikoje“ ir tt., — tik pažvelk sąrašan SLA. išleistų knygų. Visos jos naudingos, reikalingos ir žinotinos kiekvienam.

Pasiūdamas Lietuvon tokią dovaną, tu nesubiednėsi, o milžinišką naudą įgys tas, kuris jas perskaitys ir tau bus dėkingas už suteiktą progos įgyti platesnę pasauležvalgą. Tad paragink ir kitus SLA. narius, kad nepamirštų pasiųsti Lietuvon Kalėdinės dovanos.

Dr. A. L. Graičunas.

DOVANA \$10,000

Sandara belaukdama savo Dešimtmetinio Jubilėjaus, kuris bus sausio 14, 1924, kad jį tinkamai paminėjus, skiria amerikiečiams lietuviams dovaną \$10.000 vertės knygų. Knygos yra padalintos į tris komplektus; kiekvienas kompletas vertas \$2.00. Tad kuris iki sausio 14 d., 1924 metų, užsiprenumeruos „Sandarą“, prisiųsdamas \$2.50, tas gaus vieną komplektą knygų vertės \$2.00 dovanai, kaipo Jubilėjinę dovaną. Tad pasinaudokite šia puikia proga, nes tokios retai kada pasitaiko. „Sandara“ Lietuvon kainuoja \$3.00. Už užprenumeravimą taipgi duosime dovaną.

SANDARA,

327 E Street, So. Boston, Mass.

2 DIDELĖS DOVANOS 2

Laikraštis „VIENYBĖ“ eis tris syk savaitėje pradėdant su 1 d. rugsėjo 1923. Prenumerata nuo naujų metų \$4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį „VIENYBĖ“ metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su 1 d. birželio ir baigiasi su 1 d. sausio 1924. Tik tam laikotarpy bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. \$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.
2. Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys „Vienybė“ ant metų, tam metinė prenumerata TIK \$3.50.

Adresuokite:

„VIENYBĖ“, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

„Amžinasis Žydas“ — garsiausias pasaulio literatūroje Eugene Sue Romanas, spausdinama „DIRVOJE“ nuo 25-to numerio. Pasiškubinkite užsirašyti „DIRVA“. Prenumerata metams tikta \$2.

NAUJAUSIOS KNYGOS IŠ LIETUVOS.

- Tik ką gavome naujusių knygų iš Lietuvos:
- 1) Kurybos Kelias — kaina \$1.
  - 2) Gairės — dvidešimties žurnalas, iliustruotas. — Nr. Nr. 1 ir 2. Kaina po \$1.
  - 3) Kauno Albumas, 54 paveikslai Kauno miesto — kaina \$1.
  - 4) Traukinys. Juozo Tysliavos eilės. Kaina 25c.
  - 5) Kelionė Aplink Pasaulį į 80 dienų. Julio Verno. — Su Kalpoko paveikslais. Kaina \$1.
  - 6) Ant Politikos Laktų. Politinio Saržo Albumas. 33 paveikslai, spalvuoti. Piešė Adomas VARNAS. Prartarti parašė Vajžgantas. Kaina \$2. Agentams nuleidžiamas nuosimti. Reikalaujame agentų visuose miestuose. Geros sąlygos. Simulkesnis tų knygų aprašymas telpa „DIRVOJE“. Užsakymus ir pinigus siuskite sekančiu adresu:

7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

DABAR UŽSIRAŠYK „AMERIKOS LIETUVI“

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvi. pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“ 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS 1739 S. Halsted St. Chicago Ill.

„Lietuvos Kariuomenė“

Kas iškovojo Lietuvai nepriklausomybę?
LIETUVOS KARIUOMENĖ.
Kas saugoja Lietuvos rubežius?
LIETUVOS KARIUOMENĖ.
Kas palaiko Lietuvoje tvarką?
LIETUVOS KARIUOMENĖ.

Ką reiškia „Lietuvos Kariuomenė“? Veikalas „Lietuvos Kariuomenė“ turi 100 gražių paveikslų; yra tai pirmutinis paminklas koki pastatėme pirmutiniams Lietuvos karžygiams, aukojusiems Lietuvos Laisvei savo kraują ir gyvastį.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ“ atrastie aiškiausius aprašymus visų tų sunkenybių, kokias pergyveno Lietuva, kurdama savo Valstybę ir organizuodama savo kariuomenę.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ“ taip kaip veidrodis parodo mūsų žmonių kovą su Lietuvos laisvės priešais: Vokiečiais, Rusais, Lenkais.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ“ didelio formato 7 x 10 colių, labai graži popiera taip, kad paveikslai patalpinti tarpe teksto daro įspūdį kaip kokio brangaus albumo. Tuose paveiksluose rasi ne vieną pažįstamą sau asmenį ar tai Lietuvos veikėjų tarpe, arba tarpe Lietuvos karių ginančių Lietuvos Laisvę ir nepriklomybę nuo Lietuvos priešų.

„LIETUVOS KARIUOMENĖ“ labai pigus veikalas palyginus su daugeliu kitų veikalų, su pristintimu kainuoja \$1.50
Ta pati odos apdarais \$2.50
Ta pati odos apdarais, pauksnotais kraštais \$3.00

LITHUANIAN ALLIANCE OR AMERICA, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

DIDŽIAUSIAS KNYGŲ IR MOKSLO IŠPARDAVIMAS

BAISIAS GALYBES VISOKIŲ KNYGŲ IŠPARDUO-
DAME UŽ PUSĖ KAINOS.

Čia dedame tikrai nekurias knygas; kurie norite daugiau, reikalaukite katalogo, kurį gausite dykai.

Lyties Mokslas knyga, kuri užveria savyje didžiausias žmogaus kuno ir sveikatos slaptības, pirmiau kainavo \$7.00. dabar leidžiam už \$3.50.

Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai Žodynai (vienoje knygoje), be kurių nė vienas Amerikoje gyvenantis lietuvis apseiti negali, pirmiau kainavo \$11.00, dabar leidžiam už \$5.50. Baisiai tvirtais ir puikiais skuros apdarais.

Geografijos knyga, kurioje ir žemė, ir žmonės yra aprašyti taip plačiai, kaip niekur kitur, pirmiau parsidavė po \$4.00, dabar mes pardūdam už \$2.00, ir tai puikiai sudaryta.

L. K. Mokyklos Visos Aritmetikos Lekcijos, iš kurių išmoksi aritmetiką greičiau ir lengviau, negu iš vadovėlio ar mokytojo, pirmiau kainavo \$4.00, dabar leidžiam už \$2.00.

L. K. Mokyklos Anglų Kalbos Lekcijos, iš kurių išmoksi anglų kalbą net ir tie, kurie iš niekur išmoki negalėję, pirmiau kainavo \$2.00, dabar leidžiam už \$2.00.

L. K. Mokyklos Lietuvių Raštikosios Kalbos Lekcijos, iš kurių taisyklingai rašyti išmokska net ir tie, kurie korespondencijas per visą savo amžių rašė, iš visokių vadovėlių mokinosi ir vistiek taisyklingai rašyti neįmoko, pirmiau kainavo \$2.00, dabar leidžiam už \$1.00.

Pinigus siuskite: money order, express order, bankos čeki, dolerius registruotame laiške. Siunčiamie ir per C. O. D. vadinasi, kai gauni pašte siuntinį, tai ten užsimoki.

Reikalaukite greitai, nes kas pirmiau reikalau, tas daugiau ir laimės.

Užsakykite: MARGERIO KNYGYNAS 2023 SAINT PAUL AVE., CHICAGO, ILL.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluot-
tas Veikalas Antgalvių
Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pa-
žangos mūsų fraternalės organizacijos,
bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių
istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai
aprašoma mūsų visuomeniški santykiai
išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsi-
sakysite, tuo greičiau apsipatinsite su
Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaujami, kreipkitės į „Tėvynės“ Ad-
ministraciją šiuo adresu:

„TEVYNES“ ADM.,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

VIETINES ŽINIOS

Iš L. M. G. K-to Skyriaus Darbuotės.

Laikytam skyriaus susirinkime lapkr. 7 d. galutinai apkalbėta apie sumanytą rengti „Se-novės lietuvių vestuves“.

Gruodžio 5 d. įvyko vėla skyriaus susirinkimas, kuriame jau išdalinti tikietai pardavinėjimui į šitą puikų skyriaus parengimą.

„Vestuvės“ bus visiems gerai žinomoje svetainėje Knapp Monsion, Brooklyne, sausio 9 d., 1924 m. I šį vakarą įžangos bus tik vienas doleris, o tuo pa-tim kartu atsilankiusioji publi-ka turės progos puikiai pasi-linksminti, nes bus keliamos to-kios vestuvės, kokias lietuviai keldavo 50 metų atgal.

K. Širvydienė, L. M. G. K. skyr. pirr.

Lankėsi Centre SLA. Pre- zidentas.

Lapkr. 29 d. atvyko New Yorkan savo asmeniniais reika-lais SLA. Prezidentas S. Gegu-žis, tad prie progos užžėri ir i SLA. Centrą, kur pašventė visą pusdienį einamųjų organizaci-jos reikalų apkalbėjimui, kurie nelengva išsiaiškinti laiškais su-sirašinėjant. Prie progos ten-ka pastebėti, kad nors gerb. Prezidentas neseniai atliko sun-kę operaciją, vienok atrodo ge-rai kaip ir visuomet ir jaučiasi pilnai sveikas. Tos pat dienos vakare išvyko atgal į namus.

Taipgi gruodžio 3 d. atsilan-kė „Tėvynės“ redakcijon „Nau-jienų“ redaktorių gerb. P. Gri-gaitis, kuris tos pat dienos va-kare sakė prakalbą Brooklyne.

Vakariėnė Naujo Atstovo Priėmimui.

Rengėjai prašo paskelbti, kad šią savaitę atvykstančiam nau-jam Lietuvos atstovui p. K. Bi-zauskui rengiama iškilminga vakariėnė Brooklyne, pirmadiė-ny, gruodžio 10 d., Knapp Mau-sion, 550 Bedford Ave. (kam-pas Rose St.). Apart naujojo Atstovo prakalbos bus muzikos ir dainų programos.

Vakariėnei tikėtai galima pa-sipirkti „Garso“ ir „Vienybės“ redakcijose ir Baltic States Ban-ke, 294 Eighth Ave., New Yorke. Telefonu užsakant re-ikia telefonuoti Stagg 8597. Vie-tų užsisakyti bus galima iki šeš-tadienio, gruodžio 8 d.

Sią vakariėnę rengia vieni klerikalinio nusistatymo žmo-nės, vienok kam įdomu susipa-žinti su naujuoju atstovu ir iš-girsti jo pirmą pareiškimą, tie, beabejonės, į vakariėnę atsilan-kyt.

Angliškos Kalbos Pamokos Dykai.

New Yorko Švietimo Taryba prašo mus paskelbti, kad yra gera proga vyrams ir moterims ateiviams išmokti anglų kalbos organizuojamos vakariėnė mo-kyklų klasėse, kuriose mokina-ma pirmadienių, antradienių ir trečiadienių vakarais nuo 7:30 iki 9:30 val. Apart anglų kal-bos, mokinama ir pilietybės, kas kiekvieną prirengia išgavi-mui pilietybės popierį. Taipgi vedama skrybielių apdirbimo ir

siuvimo klasės, kuriose galima puikiai išmokti šių amatų visiš-kai nepreleidžiant nė vieno cen-to. Į visas klases gali užsire-gistruoti vyrai ir moterys nuo 16 ligi 60 metų amžiaus, sekamose vietose: Vakariėnė mokykl-aj 70 Manhattan, 213 E. 75-th St., arti Trečios Ave., Vakari-ėnė mokyklaj 74, prie 63-rd St., tarpe Antros ir Trečios Ave. ir Y. M. C. A. name, 86-th St. ir Lexington Ave.

Pedlerinės Anglies Kainos.

Teisingų Anglies Kainų Nu-statymo Komisija nutarė, kad pedleriams, kurie pardavinėja anglis svarais, nustatoma kaina po 85c. už 100 svarų anglies. Vienok šita kaina yra tik už anglis ir už pristatymą jos, arba įnešimą į namus galima im-ti atlyginimas sulig reikalo.

New Yorko Automobilų Skaitlius.

Sulig prirengtų automobi-liams numerių 1924 metams, New Yorke bus sekama skaitli-nė: 210,000 pasivažinėjimo au-tomobilų, 51,000 komercialių karų, 17,500 omnibusų, 500 po-licijos naudojamų gaudymui automobilų karų ir 10,000 mo-torinių dviračių. Brooklynas turės: 151,000 pasivažinėjimo automobilų, 30,000 komercialių karų ir 550 policijos naudojamų automobilų karų. Todel ar nuostabu, kad New Yorko gatvės užkimštos viso-kiais automobiliais, kuomet šito-ka skaitlinė jų čionai yra ir dar vis su kiekviena diena toji skaitlinė auga.

Miesto Tramvajai per Williams-burg Tiltą.

Pagaliau, po kelių metų prisirengimo ir išleidimo pusės mi-liono dol. miestas jau pradėjo operuoti savo tramvajus per Williamsburg tiltą. Reikia mo-kėti 2c. už vieną pervažiavimą, arba tris pervažiavimus gauti už 5c. Pradėjus miestui ope-ruoti savus tramvajus, per Williamsburg tiltą joki kiti tramvajai nevaikščioja, kaip kad pirmiau budavo. Dabar New Yorko gyventojai jau ne-gali gauti tramvajaus New Yorke prie tilto, kuris eitų į įvai-rias dalis Brooklyno, kaip se-nias kad budavo, bet reikia va-žiuoti miesto tramvajais per tiltą ir ant Plazos persėsti į Bro-oklyno karus. Vadinas, mies-tas padarė tai, kad dabar visuo-menei reikalinga išleisti 7c., vieto je 5c., kaip ligi šiol kad budavo, norint nuvažiuoti į tolimesnes dalis Brooklyno. Vis mat vi-suomenei „palengvinimai“.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building
810 BROAD STREET
Newark, N. J. Room 810

Ruffles
MOTERIMS IR MERGINOMS!
Ar gal turit Galtone plaukus! O gal jus plaukai yra foodi! Ar kalfamini Rudi, ar Auklode parvos? Būvę plaukai ar Vėla-kai Raudoni! Vienok nežinut kokios spalvos jie nebūt, neliek pliekamona sumakinti jų grašimo!

Severos Gyduolės užlaiko seimynos sveikatą.
KOSULYS
yra greitai sulaukomas jeigu varto-jama į laiką
SEVERA'S COUGH BALSAM.
Palingvins kosulį ir prašalins daug kentėjimu. Priimtas dėl vaikams ir augkams.
Kaina 25c ir 50c.
Klauskite pas aptiekoriaus.
SEVERA'S COLD-AND GRIP TABLETS
nuo šalčiui ir Gripui ir Galvos skaudėjimui paeina nuo peršalimo.
Kaina 50c.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

GYDYTOJAS SAKĖ JO NER-VAI BUVO SUIRĖ.
Papasakoją, kaip jis pats išsigydyė namie.

Ponas Arthur H. Rosenthal iš Ro-sedale, Wis., sakė: „Rasau jums šit-ką laišką, norėdamas pranešti apie didelės sekmes, kurias apturėjau su Nuga-Tone'o vartojimo. Mano vietini-s gydytojas sakė aš turis nervų su-irimą ir liepė man paliauti dirbus. Tą padaryti nebuvo galima ir aš lai-kiaus darbo kas sykis vis eidamas silpnų. Naktimis negalėjau miegoti ir jautiaus labai pavargęs. Visuo-met svėriau mažiau negu reikia. Pa-gėmęs penkis Nuga-Tone'o tabletus aš stebėtinai pasijaučiau nakties ir iš-vertolės dvi bonkeles aš esu išsigydyęs nuo šito nervų suirimo.“ Nuga-To-ne yra gausus fosforu, kuris numal-sina, maitina ir stiprina silpną, su-irusią, nesveiką nervų sistemą. Pa-riegink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi gerani-nejai aptiekiniškai poizingai garan-tuodami, kad suteiks pilną patenkini-mą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantiją rasi prie kiekvienos bon-keles) arba tiesiog pasius aptiekui paštu National Laboratory, 1038 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00.

Paiėskojimai
Paiėskau Adomo Gedrimo, ku-ris paeina iš Luokės parapijos, Šiaulių apskrities. Jau senas laikas kaip Amerikoje. Pirmiau jis gyveno St. Louis Mo. Yra labai svarbus reikalas su juomi susirašyti. Gal kas iš gerb. lietuvių apie jį žino, ar jis pats teikėtis atsiliepti pas:
ADOMAS MAZEIKA,
255 Wallace St.,
NEW HAVEN, CONN.

CUNARD
Lietuvon per 10 dieny.
Vianatinis vandeniu kelias Lie-tuvon per Southampton ant Milžinų laivų.
Aquitania Mauretania Berengaria
Išplaukia iš New Yorko kas Utarninkas. Greitas persėdi-mas Southampton. Lietuviai ypatingai lydimi. Taipgi regu-liarai išplaukiami tiesiog į Hamburg ant alicjum kurina-mų laivų.
Trečios klesos kainos:
I Piliavą \$106.50
I Hamburgą \$103.50
Kareš takų \$5.00.
Kelieviai iš Lietuvos sėda laivan Piliavų važiuojant į Southampton ir ten persėda ant milžinų laivų. Plaukia kas savaitė.
Greičiausi laivai pasauityje. Informacijų dėl kainų ir re-ikalingų dokumentų atvažiuo-jantiems kelieiviams galite gau-ti nuo bilc agento. Reikalau-keit. Jų yra ir jusų mieste ar-ba apylinkėj.
Cunard Line,
25 Broadway,
New York

Abiems ant Naudos
Kas pasiųs pinigus dabar, tai Jūs giminės dar gaus ant šaltų Kalėdų. Jūs gausite labai puikų, speciališkai pieštą del Baltic States Banko, kalendorių.

Siunčiame pinigus į Lie-tuvą, Rusiją, Lenkiją ir į visas pasaulio dalis, — do-leriais ir litais.

Parduodame laivakortes ant visų linijų.

Priimame pinigus taupy-no sąskaitoje, už kuriuos mokame 4%, priskaitant prie sumos kas mėnuo.

Baltic States Bankas yra vienintelis Lietuvių Valsty-binis Bankas rytuose, todėl mes patariame kožnam Lie-tuviui, kreiptis visokiais pi-nigiškais reikalais į BAL-TIC STATES BANKĄ, kur gausite teisingą ir drau-gišką patarnavimą.

Bankas atdaras kas diena nuo 9 iš ryto iki 5 val. vaka-re, o Šubatomis iki 7 val. va-kare.

BALTIC STATES BANK,
294 Fifth Avenue,
kam-pas W. 25-th St.,
NEW YORK, N. Y.

F. ŽIVATAS
Parduodu laivakortes ge-riauis garlaivių kompanijų ir visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), lašurius (apsaugo) namus nuo ugnies, automobi-lus nuo ugnies ir atsakomy-bės nelaimėi atsitikus.
Ofiso Adresas:
1823 N. MAIN AVE.,
SCRANTON, PA

TAI YRA BAISUI!
KAIP GALI KESTI TAIP ŽIAURUS SKAUDUMUS SAKARIUOSE
MESKOS BALSAMAS
(Bear Balsam)
Tuojats prašalins visus dieglus ir SKAUSMUS SAKARIUOSE, kaip tik pradėj vartoti šį visų linimentų karalių Meskos Balsamą.
Išsū nesant tuos vaistus dar viet-aj aptiekorj arba pardavėj, pristuk namu \$2c. ir be už noutinim, mes tuo-jaus išsūsimė hotelišką Balsamą.
THE CENTRAL DRUG STORE, Ltd.,
24 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

SERGANCIOS MOTERYS
Jusų Atydai.
Dr. Gedvylos gyduolės sugrąžino į sveikatą šimtus nusilp-nėjusių moterų, kurios buvo nelaimingos iš priežasties tulų moteriškų ligų.
Moterų Tonikas — Sustiprina kraują, nervus ir visą mo-teris sistemą ir reguluoja jojo veikimą. Kaina \$1.00
Antiseptikon — Sveikatos milteiai pasimazgojimui, reika-lingi kožnai veduseti moterei. Kaina ..... 50c.
Gyvatšaknės Elixiris — Stebuklingas vaistas nuo Reu-matizmo, Sausgelių ir užsienėjusio šalčio del vyrų ir mo-te-rų. Kaina \$1.00
Žolinis Linimentas — Geras trynimas nuo visokių skaus-mų. Kaina ..... 50c.
Visi vaistai prisunčiami per paštą po aplaikymui money order. Musų aptiekoje užlaikoma didelė įvairenybė gyduolių, lietuviškų žolių ir perfumų. Tikra Lietuviška Trejenka — 50c. pakelis.
GOODWILL DRUG CO.,
12015 Jos. Campau Ave.,
Detroit, Mich.

EKSTRA! GERIAUSIS KU-KU LAIKRODIS RINKOJE!
Jeigu jus norite nusipirkti gera Ku-Ku Laikrodį, tai nusipirkite šitą laikrodį, o busite pilnai užganėdinti. Šitas tikras Ku-Ku Laikrodis im-portuotas iš Europos, padarytas iš tvirto riešutmedžio, puikiai išpaus-tytas, su raudonmedžio pridėckais, uostiniai ir juodmedžio ranka padary-ti įvairūs artistiški išmarginimai, puikūs viduriai, baltos šlapio kaulo rodyklės ir numerai, muša pusvalan-džiūs kukavimu, labai gerai laiko lai-ką ir gali laikyti visam jusų amžiui. Aukščio turi 17 colių, o pločio — 13 colių. Niekur jus negausite tokio puikaus laikrodžio už tokią žemą kai-ną. Vertas mažiausiai \$20.00, tačiau musų numazinta trumpam laikui kai-na yra tik \$13.50. Prisiųskite mus-mis \$2.00 kaipo depozitą, o likusius užmokėsite tuomet, kaip laikrodis bus pristatytas į jusų namus. Užganėdi-jimas garantuojamas, arba pinigai grąžinami.
PASTABA: Jei jus gausite ku-ku laikrodį kur nors kitur už pigesnė kainą, tai atmintikė, kad jis nebus to-kiš geras, kaip kad čionai jums pasiuloma. Siųskite užsakymą dabar, kol kaina yra taip žema. Adresas:
PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave.,
Dept. 60,
Chicago, Ill.

„DYKAI VERTES \$5.00“
Kaipo Kalėdų dovanom ir del iš-platinimo savo biznio. Prisiųsiu kiekvienam vieną svarą aukštos ru-šies tikro Rusiško Tabako, Baksiuką Havano Cigarų ir Katalogą del ap-gisainimo ir prisunčiomu kaštų. Pri-siųsk 35c. markėm. Reikalaujam agentų.
Adresuok taip:
GEO. STANKS,
Room 800, Desk 22,
20 E. Jackson Boulevard,
CHICAGO, ILL.

KATALOGAS DYKAL
Reikalaukite musų krautuvės lie-tuviško Katalogo. Žemos kainos laikrodžių, perlinių ir gintarinių ka-rolų, žiedų, sidabrinų šaukštų, sa-kučių, peilių, britvų, puštų, budlinin-kių, laikrodžių, aukšnių fontaninių plunksnų, pašelių; muzikališkų in-strumentų: lietuviškų rekordų, Pla-yers pianams lietuviškų šokių ir dai-nų, armonikų, revolverių, lietuviškų knygų ir t. Adresas:
JUOZAS F. BUDRIK,
3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GERIAU DABAR, NEGU VELIAU RUPINTIS SA-VO SVEIKATA!
Išsirašyk „GYDYTOJĄ“ pa-veiksluotą sveikatos žurnalą. Prenumerata: Amerikoje \$1.00. Kitose šalyse \$1.50 metams. Vienas numeris 15c.
„GYDYTOJAS“
4454 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL.

LIETUVA
Išpirkite laivakortes savo giminėms. Kompanijos ofi-se Kaune atydziai prižiuro-mi visi pasazieriai.

WHITE STAR
N. Y., Cherbouga, Southampton: Išplaukiami kas Subata. Milžiniš-ki laivai Majestic, Olympic. Grei-tas susisiekimas su Baltijos uostais.
AMERICAN LINE Bendras
WHITE STAR LINE Patarnavimas
N. Y., Plymouth, Southampton, Cherbouga ir Hamburg:
Reguliariski išplaukiami. Puikūs, dideli, greiti laivai. Greitas susie-ki-mas su Baltijos uostais.
RED STAR LINE
N. Y., Plymouth, Cherbouga ir Antverp:
Nuolatiniai išplaukiami. Mėgia-moji linija. Nauji laivai Belgenland, Zealand ir Gothland (3-čia klasa). Uždaryti, privatiški kanbariai. Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba **PASSENGER DEPARTMENT,** No. 1 Broadway, New York, N. Y.

NAUJAI SUSIORGANIZAVĖS LIETUVIŲ BURELIS IŠ KELIŲ YPATŲ UZDEJO MUZIK. LIU INSTRUMEN-TŲ KRAUTUVE, WILKES BARRE, PA.
Parduodame pianus, player pianus, gramofonus, rekordus, volielius del player pianų. Ypattingai lietuviškų rekordų ir vo-lielių didelis pasirinkimas. Prekės žemesnės negu didelės krautuvės, nes mes neturime didelių išlaidų: nesamdom ap-mokamų agentų, nemokam algti jokiems menėdžieriams, randa nedidelė, todėl jums galime duoti daug mažesnes kainas. Par-duodam ant išmokėjimo. Vietiniai ir apylinkės lietuvių pa-renkit savuosius ir kartu apsaugokite nuo nekurių kitatau-čių išnaudotojų.
Vertelystės vedėja p-lė Elena Pikaits.
DAILA MUSIC CO.,
376 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Stebuklingas Kalendoriškas LAIKRODELIS
Kuris parodo valandas, minutes, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio dieną ir permainas. Tai yra kas stebėtino ir toks laikrodelis turėt yra di-delis parankumas visam amžiui. Lukštai to laik-ro-dėlio yra gražūs ir labai tvirti, 7 akmenų, mecha-nizmas geriausio pliceno ir nikelio, laiką laiko ge-rai ir garantuotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimer-kus \$15.00, o mes parduosime fabrikos kaina už \$9.45 ir priedų duodam, kuris perka laikrodėlį, ma-šinėle drukavot laiškus (typewriter), kuri yra gra-ži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir visus ženklus ir ant jos kožnas gali drukavo-ti, kaip ant brangios mašinos. Jį pa-rsiduoda po \$5.00 ir brangiau, o pas mus gauna D Y K A I, kas perka laikrodėlį. Užtikrinam kiekvienam užganėdinimą ar-ba grąžinam pinigus. Prisiųsk 25c. rank-pingių, o kitus užmokėsi kada viską at-neš į jusų namus. Adresas:
PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 NORTH IRVING AVE., Dept. 304,
CHICAGO, ILL.

NUBAUSTAS!
ŠIS mažas vaikas išdykavo, todėl jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupučio.
BAMBINO
Ing. S. V. Pat. Blue.
Matai ką jis daro!
Palauk, kuomet jį sugaus motina! Motinos, nebauskite savo vaiku neturėj-mu Bambino po ranka, kuomet jie to re-ikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išputima, viduria-vimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėlojimo. Tie nemalonūs simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jį sistemą gerims šitas ne-pavojingus, pasklindamas vidurių palikuosuojujas.
KUDIKIAI MEGSTA JI! JIE NET PRASO DAUGIAUS!
F. A. D. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa. tai yra **ALL NATIONS DEPOSIT BANK**. Prima pi-nigus ant padėdumo ir moka 4 nuosimj. Taipgi siunčia pinigus į visą pasaulį greitai ir saugiai.
Miesto Banko užrubežinis skyrius P. V. Obicunas and Co Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lie-tuvos ant greičiausių laivų.
Kreipkitės pas mumi su laiškais šiuo adresu:
ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street,
Pittsburgh, Pa.

PINIGAI
Persunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.
LAIVAKORTES
Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pasportus. Patinkame kelie-ivis ant visų New Yorko stočių. Priren-giame viską, kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:
AMBRAZIEJUS & DANIELIUS,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
TIESIAUSIA KELIONĖ LIETUVON
Savaitiniai išplaukimai ant mūsų pa-liausiu laivų: „Resolute“, „Re-liance“, „Albert Ballin“ ir „Deutsch-land“, veza I. II ir III klasė keliaujantius, „Gleiwitz“, „Hansa“, „Thuringia“ ir „Westphalia“ su atskirais kabinais ir III klasa. Smagi kelionė ir mandagus pa-tarnavimas.
United American Lines,
39 Broadway, New York,
arba pas vietos agentus.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ LIETUVA PER HAMBURGA PILIAV ARBA LIEPOJŲ
I LIETUVA
ant KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ ant greitų ir didelių laivų.
S. S. LITUANIA ..... gruodžio 19
iš Bostono per Fall River Line: iš Phila-delfijos gelžkeliu į New Yorką. Dėlei laivakortę kreipkitės prie savo agento.